

Rechtspositieregeling van gemeente- en provinciepersoneel

Anit Vervoort

Principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering

Wie de e-krant van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur van 17 juli 2007 geraadpleegd heeft, vernam dat de Vlaamse Regering zich op vrijdag 13 juli 2007 heeft uitgesproken over het ontwerp van minimale voorwaarden voor de rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel.

Het bovenvermelde ontwerp van besluit en het verslag aan de regering erbij staat sindsdien op de website van het agentschap en vele betrokkenen – mandatarissen, gemeentesecretarissen, personeelsleden en vakbondslui... – zullen er zich inmiddels in verdiept hebben. Helemaal nieuw is dat niet. Gedurende de lange periode van voorbereidende besprekingen tussen regering, vertegenwoordigers van de vakorganisaties en van de werkgevers kwamen opeenvolgende ontwerpversies in circulatie. Daarover alvast dit: geen enkele van die vorige versies heeft de status van officieel regeringsdocument. Die eer komt alleen toe aan het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2007 tot principiële goedkeuring van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en houdende enkele bepalingen betreffende de rechtspositie van de secretaris en de ontvanger van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. In vergelijking met de voorgaande versies, zijn daarin nog enkele meer of minder ingrijpende wijzigingen verwerkt.

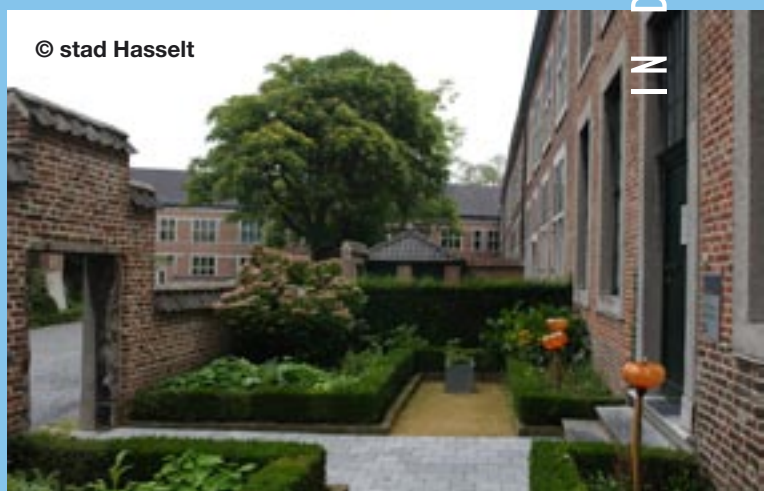
Vervolg besluitvormingsproces

De totstandkoming van de rechtspositieregeling is daarmee weliswaar in een eindfase beland, maar nog niet afgerond. Er is pas sprake van een rechtsgeldig besluit na de volgende stappen:

- de formele onderhandelingen in het comité C1 voor de provinciale en plaatselijk overheden, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap

- het inwinnen en de verwerking van het advies van de Raad van State
- de definitieve goedkeuring van het besluit door de Vlaamse Regering
- de publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad

© stad Hasselt

Hasselt: Oud Begijnhof - binnentuin, Dirk Roelandts

Een oase van rust in een drukke stad met smaak. Je kan er letterlijk rond gaan, rond de oude vervallen ruïne van weleer. Rustgevend en toch ook wat onheilspellend; de sfeer van vroeger dwaalt er ook rond. En toch middenin de stad, omgeven door muren en het is er zelfs wat stillekes. En toch ook onmiddellijk in de buurt van aangename drankgelegenheden en -heedjes. Zalig.

De onderhandelingen in het comité C1 vonden intussen plaats. Het bestaande ontwerp van besluit en het verslag aan de regering werden met enige tekstosmuk opnieuw voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd om vervolgens voor advies naar de Raad van State te gaan. Sommige besturen hebben zich de voorbije periode op basis van de informele versies op de voorbereiding van een nieuwe rechtspositieregeling gestort. Voorzichtigheid is echter geboden zolang het besluitvormingsproces met inbegrip van de publicatie in het Belgisch Staatsblad niet voltooid is. Met name

het advies van de Raad van State en de verwerking daarvan is nog een cruciale stap. Het is niettemin de bedoeling dat het besluit voor eind 2007 klaar is, om, zoals vastgesteld, op 1 januari 2008 in werking te kunnen treden met een uitvoeringstermijn tot 1 januari 2009.

Rechtszekerheid en recht

Het belang van het ontwerpbesluit rechtspositieregeling kan niet voldoende onderstreept worden.

In het juninummer van Binnenband kon de aandachtige lezer kennis nemen van het arrest nr. 169.264 van 22 maart 2007 van de Raad van State (pagina 23). Dat arrest was het zoveelste op rij om vast te stellen dat het sectorale akkoord van 18 juni 1993 houdende de gemeenschappelijke krachtlijnen voor een samenhangend personeelsbeleid in de lokale en regionale besturen door het toezicht niet als dwingende norm met rechtskracht mag gehanteerd worden. De omzendbrieven betreffende dat akkoord steunden immers niet op een machtiging door een wet of decreet, noch op een collegiale beraadslaging door de Vlaamse Regering, noch werd het verplichte advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State ingewonnen.

Het gemeentedecreet en het provinciedecreet hebben het bevoegdheidsprobleem om sturend op te treden uit de wereld geholpen. Ze bepalen dat de Vlaamse Regering de minimale voorwaarden vaststelt voor:

- de personeelsformatie
- de rechtspositieregeling van het personeel
- de toepassing van het mandaatstelsel

Er staat bovendien niet dat de Vlaamse Regering de minimale voorwaarden 'kan' vaststellen. De decreten houden niet alleen een machtiging in, maar ook een verplichting. Aan die verplichting moet de Vlaamse Regering niet alleen voldoen, ze moet dat ook binnen een redelijke termijn doen, opdat de gemeente- en provincieraden hun eigen bevoegdheid tot vaststelling van de rechtspositieregeling van het personeel zouden kunnen uitoefenen.

Met het uitvoeringsbesluit voldoet de Vlaamse Regering aan haar opdracht. Het belangrijkste resultaat daarvan is: eindelijk rechtszekerheid over het gemeenschappelijke raamkader voor de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel en het provincieperso-

neel. Die rechtszekerheid geldt voor alle betrokkenen, de overheden-werkgevers, de personeelsleden, de toezichthoudende overheid en de vakorganisaties. Ze heeft twee belangrijke aspecten. Aan de ene kant betekent het ontwerpbesluit rechtspositieregeling een juridische verankering van regels over de toegang tot de functies, de functionele loopbanen, het loopbaanstelsel, de salarisschalen, sommige toelagen, waarvan de juridische status tot voor kort niet verder reikte dan die van een aanbeveling. Aan de andere kant betekent die verankering ook een juridische disciplinerende. De gemeente- en provinciebesturen zullen zich niet alleen moeten conformeren aan de dwingende bepalingen van het besluit, hun regulerend optreden mag ook geen strijdigheden met het besluit inhouden. Ook de vakorganisaties zullen moeten wennen aan een bestaand wettelijk kader en er vertrouwd mee moeten raken. Voor alle betrokkenen zal dat, in vergelijking met de bestaande toestand, een heuse cultuuromslag zijn.

Maatwerk en herkenbaarheid

Een en ander wordt echter getemperd door een niet minder belangrijk kenmerk van het ontwerpbesluit rechtspositieregeling. De Vlaamse Regering stond voor de opdracht een raamkader aan te bieden dat zowel voor de grote als voor de kleine besturen praktisch werkbaar zou zijn en dat bovendien niet al te snel door de tijd ingehaald zou worden. Dat is alleen mogelijk met een besluit dat ruimte laat voor plaatselijke keuzes en maatwerk. Met name voor de HR-aspecten als evaluatie, vorming en de diverse interne personeelsbewegingen is er een open ruimte die de besturen zelf kunnen invullen. Ook wat de verlopen en afwezigheden betreft beperkt de Vlaamse Regering het strikte beleidskader tot enkele essentiële punten, zoals het vakantieverlof en het ziekteverlof.

Het ontwerp van besluit bakent de autonome ruimte op verschillende manieren af:

- het besluit draagt de besturen op een bepaalde aangelegenheid of materie zelf te regelen; hoe ze dat doen en hoever ze daarin gaan kiezen ze zelf
- het besluit bevat facultatieve maatregelen waarbij de overheden zelf kiezen of ze die al dan niet een plaats in hun beleid geven
- daarnaast is er ruimte voor eigen, aanvullende bepalingen

Afgezien daarvan zal het ontwerp op menig punt herkenbaar zijn voor bestuur en personeelsleden. De overheid heeft de bestaande realiteit bij de gemeenten en provincies na de krachtlijnen van 1993 en volgende sectorale akkoorden niet genegeerd, maar als vertrekpunt en inspiratiebron gebruikt voor het ontwerpbesluit, met dien verstande dat er ook aandacht zou zijn voor evolutie en wijzigende opvattingen. Bestaande, fundamentele concepten komen dan ook terug in het ontwerp, zoals dat van de functionele loopbaan, aangestuurd door een evaluatiestelsel dat aan bepaalde kwaliteitsgaranties moet voldoen. De regels over de personeelsselectie zijn grosso modo een uitwerking van aandachtspunten in de opeenvolgende sectorale akkoorden, vooral dan het sectoraal akkoord 1999-2001. De hospitalisatieverzekering, maaltijdcheques en de eindejaarstoelage zijn bestaande sectorale maatregelen die een plaats hebben gekregen in het ontwerpbesluit. Enzovoort.

Sturing vanuit het gemeentedecreet en het provinciedecreet

Artikel 105,§3 van het gemeentedecreet en artikel 101,§3 van het provinciedecreet hebben – voor zover het arbeidsrecht en het sociaalzekerheidsrecht dat toelaten en voor zover de Vlaamse Regering daarvoor bevoegd is – de juridische grondslag gelegd voor de gelijke behandeling van statutaire en contractuele personeelsleden voor welbepaalde aspecten van de rechtspositieregeling, te weten:

- 1 de bezoldiging en de salarisschalen
- 2 de toekenning van toelagen en vergoedingen
- 3 de voorwaarden en procedures voor aanwerving en bevordering
- 4 de bekendmaking van de vacatures en de proeftijd
- 5 de evaluatie
- 6 de organisatie van de loopbaan van de personeelsleden en van de interne personeelsmobiliteit
- ...
- 8 de arbeidsduur, het verlof en de afwezigheden
- 9 de onverenigbaarheden en de beperkingen en voorwaarden voor cumulatie

Het ontwerpbesluit rechtspositieregeling heeft daar, in overeenstemming met de decreten, uitvoering aan gegeven. We vestigen in dat verband vooral de aandacht op de punten 3° en 6°. De decreten en het besluit hebben dus een belangrijke stap gezet in de richting van de door alle partners gewenste gelijkenschakeling tussen statutaire en contractuele per-

soneelsleden. Dat diende echter te gebeuren met respect voor het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel en rekening houdend met de erfenis van het verleden.

De decreten hebben ook geopteerd voor een verregaande responsabilisering van het ambtelijke niveau, meer bepaald van de topambtenaren. Het besluit rechtspositieregeling houdt rekening met de belangrijke rol die weggelegd is voor de gemeentesecretaris en de provinciegriffier als hoofd van het personeel en als verantwoordelijken voor het dagelijkse personeelsbeheer. De bevoegdheid voor bepaalde, concrete personeelsbeslissingen, die voorheen bij het college lag, verschuift nu naar de gemeentesecretaris en de provinciegriffier. De gemeentesecretaris en de provinciegriffier kunnen bovendien, mits een duidelijke delegatiebeslissing, ook optreden als aanstellende (en ontslaggevende) overheid. De vormgeving van het besluit rechtspositieregeling moest aan die decretales opties recht doen. Voor de besturen betekent dit vervolgens dat de uitvoering van het besluit rechtspositieregeling op het plaatselijk vlak ingepast moet worden in de plaatselijke uitvoering van decretales bepalingen betreffende de aanstellende overheid, de installatie van het managementteam, het dagelijkse personeelsbeheer, de afsprakennota tussen college en topambtenaren ...

Innovaties

Naast een maximale gelijkenschakeling tussen statutaire en contractuele personeelsleden houdt het ontwerpbesluit rechtspositieregeling nog andere innovaties in. Sommige daarvan situeren zich in details, andere zijn meer opvallend. Enkele voorbeelden:

- de bepalingen over vorming zijn geënt op het concept van een geïntegreerd vormingsbeleid en werden losgekoppeld van het doorlopen van de functionele loopbaan
- de interne personeelsmobiliteit krijgt een volwaardige plaats in het loopbaanstelsel
- de deeltijdse personeelsleden worden in tegenstelling tot vroeger zowel voor de geldelijke als voor de administratieve loopbaan gelijk behandeld
- de mogelijkheden om ervaring uit de privésector te waarderen worden uitgebreid
- een aantal toelagen en vergoedingen werden gemoderniseerd en vereenvoudigd; er werden ook nieuwe toelagen toegevoegd
- de stelsels van beschikbaarheid werden gemoderniseerd
- ...

Wie inzicht wil verwerven in de achterliggende beleids-uitgangspunten, in de vormgeving van de minimale voorwaarden en in de concrete bepalingen van het ontwerp van rechtspositieregeling, kan de tekst ervan terugvinden op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur op het adres www.vlaanderen.be/binnenland, rubriek werking besturen/gemeentede-creet/overzicht regelgeving/uitvoeringsbesluiten. Op de ontwerp tekst zelf volgt een uitvoerige toelichting in de vorm van een Verslag aan de Regering. De documenten worden aangereikt onder voorbehoud van het verdere verloop van het besluitvormingsproces en eventuele wijzigingen die daarvan nog het gevolg kunnen zijn. De nadere kennismaking ermee wordt niettemin warm aanbevolen aan eenieder die zich binnen afzienbare tijd geconfronteerd ziet met de opgave het plaatselijke personeelsstatuut aan te passen.

Meer info over de invoering van de nieuwe rechtspositieregeling voor het gemeente- en provinciepersoneel

Via diverse communicatiekanalen houden wij u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen inzake de invoering van de nieuwe rechtspositieregeling.

Infodagen over de invoering van de nieuwe rechtspositieregeling

- Wanneer: februari 2008, van 16u tot 19u
- Waar: 1 infodag in elke provincie
- Voor wie: gemeenten en provincies, gemeentesecretaris en provinciegriffier, burgemeester of schep en gedeputeerde voor personeel, personeelsverantwoordelijke van gemeente of provincie

Website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur www.vlaanderen.be/binnenland bij de rubriek werking besturen/gemeentede-creet

Hier vindt u info over:

- Regelgeving
- Veelgestelde vragen en antwoorden
- Vormingsinitiatieven
- Voorbeelden en modellen
- Artikels verschenen in BinnenBand

Tijdschrift BinnenBand

In de verschillende nummers kan u de verdere ontwikkelingen volgen.

Elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd

Nieuwe regelgeving, nieuwe veelgestelde vragen die opgenomen worden op de site,... worden aangekondigd in de elektronische nieuwsbrief.

© stad Roeselaere

Roeselare: Stadspark Roeselare, Philip Parmentier

Wel, het is een goed voorbeeld van hoe een oude werk-site (nl. deze bassin werd vroeger gebruikt om textiel te bewerken) omgevormd kan worden tot een hedendaags park met woonmogelijkheden en recreatie voor kinderen. Ook kun je er langs het water kuieren of joggen. Er worden zang en culturele manifestaties gehouden kortom een veelzijdig park.

Nieuwe tuchtprocedure voor lokale en provinciale mandatarissen

Erik Vander Peypen

De Vlaamse Regering heeft op 15 juni 2007 het besluit goedgekeurd waarbij de tuchtprocedure voor lokale en provinciale mandatarissen wordt geregeld. Dit besluit werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 juni 2007 en trad in werking op 29 juni 2007. De omzendbrief van 13 juli 2007 die de procedure toelicht, verscheen in het Belgisch Staatsblad op 8 augustus 2007. In dit artikel wordt de procedure overlopen.

Toepassingsgebied en sancties

De tuchtprocedure geldt op gemeentelijk vlak voor de burgemeester, de schepenen en de voorzitter van de gemeenteraad, de voorzitter van de districtsraad, de voorzitter en de leden van het districtscollege en de voorzitter en de ondervoorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn. Op provinciaal vlak is dit voor de gedeputeerden en de voorzitter van de provincieraad. Voor gemeente- en provincieraadsleden is geen tuchtprocedure voorzien. Voor OCMW-raadsleden blijft de procedure voorzien in de OCMW-wet van kracht en verandert er niets. Artikel 22, §1 van de OCMW-wet bepaalt dat bij zware nalatigheid of algemeen bekend wangedrag, de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn door de deputatie kunnen geschorst of afgezet worden, op voorstel van de raad voor maatschappelijk welzijn, van de gemeenteraad of zelfs van ambtswege. De schorsing mag de tijd van drie maanden niet te boven gaan.

Het spreekt voor zich dat alleen de zetelende mandatarissen onderworpen zijn aan de tuchtprocedure. Vroegere mandatarissen kunnen uiteraard niet meer tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden wat niet verhindert dat zij strafrechtelijk kunnen vervolgd worden. Voor de zetelende mandatarissen komen ook feiten die dateren van voor de huidige legislatuur in aanmerking voor een tuchtrechtelijke vervolging. Dit moet gebeuren binnen een redelijke termijn nadat de tucht-overheid kennis heeft gekregen van de feiten.

De feiten die in aanmerking komen voor een tuchtsanctie worden omschreven als kennelijk wangedrag of

grove nalatigheid. Kennelijk wangedrag zijn handelingen die gesteld worden buiten de uitoefening van het mandaat en die een invloed hebben op dit mandaat omdat ze de integriteit aantasten. Grove nalatigheid zijn ernstige tekortkomingen in de uitoefening van het mandaat. In de praktijk is het een feitenkwestie om te bepalen wanneer een tuchtsanctie wordt opgelegd. In het tuchtbesluit zal dit gemotiveerd worden.

Als mogelijke tuchtsanctie voorzien het gemeentedecreet, het provinciedecreet en de OCMW-wet de schorsing en de afzetting. In tegenstelling met de vroegere regeling wordt geen maximumtermijn bepaald voor de duur van de schorsing. Die termijn wordt bepaald op basis van de ernst van de feiten en kan dus ook drie maanden overschrijden.

Tuchtonderzoek

De gouverneur voert het tuchtonderzoek. Hij stelt ook een tuchtdossier samen en maakt een tuchtverslag op. Voor de burgemeesters is dit de voortzetting van de vroegere werkwijze die werd gevolgd door de federale overheid. Dit wordt nu uitgebreid tot de andere mandatarissen. De gouverneur kan de medewerking vragen van de arrondissementscommissaris.

De onpartijdigheid van de tucht-overheid, met name de Vlaamse Regering, wordt door het optreden van een ander orgaan als tuchtonderzoeker, gevrijwaard doordat er een duidelijk onderscheid is tussen het 'vorderende orgaan' en het 'rechtsprekende orgaan'.

Het komt echter wel aan de Vlaamse Regering toe om de gouverneur al dan niet met een tuchtonderzoek te belasten. Alleen als de Vlaamse Regering meent dat er voldoende redenen zijn om een tuchtprocedure op te starten, geeft ze de opdracht aan de gouverneur. De Vlaamse Regering kan dus ook beslissen om geen tuchtprocedure te vragen. Dit kan wanneer het duidelijk is dat het niet over tuchtfacten gaat. De gouverneur kan niet autonoom beslissen om zelf een tuchtonderzoek te voeren. Hij moet de Vlaamse Regering op de hoogte brengen van de feiten waarvan hij kennis heeft. Wanneer echter de gouverneur een

klacht ontvangt waarvan niet meteen duidelijk is of het over mogelijke tuchtfeiten gaat, kan hij uiteraard wel nadere informatie inwinnen zonder dat dit als een tuchtonderzoek moet beschouwd worden.

Er is geen termijn voorzien waarbinnen de Vlaamse Regering moet beslissen om al dan niet een tuchtonderzoek te bevelen. Hier gelden de beginselen van de redelijke termijn.

Het starten van een tuchtprocedure zonder voorafgaand tuchtonderzoek door de gouverneur is uitgesloten. Vooralere de betrokkene op te roepen moet de Vlaamse Regering een tuchtonderzoek laten uitvoeren.

De bijstand van of vertegenwoordiging door een raadsman die geldt bij het verhoor tijdens de tuchtprocedure, is niet mogelijk tijdens het tuchtonderzoek. Het onderzoek beoogt een zo volledig mogelijk beeld te geven van alle relevante aspecten van het dossier en impliceert niet dat aan de betrokkene reeds feiten ten laste worden gelegd.

Voor een tuchtdossier dat betrekking heeft op een gedeputeerde of een voorzitter van de provincieraad wordt het tuchtonderzoek gevoerd door de gouverneur van een andere provincie om zo elke schijn van partijdigheid uit te sluiten.

Tuchtverslag

De gouverneur geeft in zijn tuchtverslag de resultaten van zijn onderzoek en hij doet een voorstel om al dan niet de tuchtprocedure te starten. Het staat de gouverneur dus vrij om te besluiten dat er geen tuchtfeiten zijn of dat ze te licht zijn voor een sanctie.

Indien de gouverneur echter tot de bevinding komt dat het tuchtfeiten zijn, moet hij in zijn tuchtverslag een strafvoorstel formuleren. Doordat het tuchtverslag tot het tuchtdossier behoort kan de betrokkene kennis krijgen van de sanctie die hem mogelijk wacht. In de verdediging kan hierop ingespeeld worden. De rechten van de verdediging worden hierdoor maximaal gerespecteerd.

Tuchtprocedure

Oproeping van de betrokkene

Na ontvangst van het tuchtverslag heeft de Vlaamse Regering een termijn van drie maanden om de mandataris op te roepen voor een hoorzitting. Dit is de eigenlijke start van de tuchtprocedure. Wordt de betrokkene binnen die termijn niet opgeroepen dan wordt de Vlaamse Regering geacht af te zien van de verdere vervolging en kan geen tuchtstraf meer opgelegd worden voor dezelfde feiten.

Tussen de oproeping en de eigenlijke hoorzitting liggen eenentwintig dagen om het dossier in te zien en het verweer voor te bereiden. Binnen die termijn kan de betrokkene ook beslissen of getuigen moeten gehoord worden.

De oproepingsbrief bevat al de gebruikelijke elementen zoals de ten laste gelegde feiten, de intentie om een tuchtstraf op te leggen, de plaats, de dag en het uur van de hoorzitting, de mogelijkheid van inzage van het dossier, het recht op bijstand of vertegenwoordiging door een verdediger, en ook het recht om getuigen te vragen en het recht op een schriftelijke verdediging. Het tuchtverslag wordt, zoals reeds werd vermeld, gevoegd bij de oproepingsbrief.

Horen van getuigen

Als de betrokkene getuigenissen wenst deelt hij ten laatste tien dagen voor de hoorzitting aan de Vlaamse Regering de namen en adressen van de getuigen die hij wenst te horen, mee. Er moet ook aangegeven worden waarover de getuigen een verklaring moeten afleggen. De Vlaamse Regering roept zelf die getuigen op. De Vlaamse Regering is niet verplicht om in te gaan op dit verzoek. Zij beoordeelt de meerwaarde van de gevraagde getuigenissen. Een weigering wordt gemotiveerd in het tuchtbesluit.

De Vlaamse Regering kan voor de hoorzitting ook zelf getuigen oproepen en informeert de mandataris hierover.

Bijvoegen van stukken aan het dossier

De betrokkene kan tot tien dagen voor de hoorzitting bijkomende stukken bezorgen aan de tuchtoverheid. Als de tuchtoverheid het door de gouverneur samengestelde tuchtdossier wenst aan te vullen, stelt ze de betrokkene daarvan uiterlijk tien dagen voor de hoorzitting in kennis.

Beroepscommissie voor tuchtzaken
vlnr. Mieke Vos, Yves Debrauwere en André Deruyver

Hoorzitting en proces-verbaal

De Vlaamse Regering kan ambtenaren van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur aanstellen om de hoorzitting te leiden. Ook als de Vlaamse Regering geen ambtenaren aanstelt om de hoorzitting voor te zitten, bestaat de mogelijkheid dat medewerkers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, aangeduid door de leidend ambtenaar, de hoorzitting bijwonen. De hoorzitting, die plaatsvindt achter gesloten deuren, kan na een eerdere zitting voortgezet worden.

Op de hoorzitting kan de betrokkene zich laten bijstaan door een verdediger naar zijn keuze. Dit moet geen advocaat zijn. De betrokkene kan zich op de hoorzitting ook laten vertegenwoordigen. Indien geopteerd wordt voor een schriftelijk verweer kan men ook nog gehoord worden.

Het proces-verbaal van de hoorzitting wordt aan de betrokkene voor ondertekening voorgelegd. Het kan tijdens de zitting worden opgemaakt of nadien. Als het tijdens de zitting opgemaakt wordt, wordt het na voorlezing onmiddellijk aan de betrokkene en aan zijn verdediger voorgelegd. De betrokkene is niet verplicht om het proces-verbaal te ondertekenen. Een weigering wordt geacteerd. Als het proces-verbaal na de hoorzitting opgemaakt wordt, wordt het aan de betrokkene toegestuurd of wordt het overhandigd tegen ontvangstbewijs met het verzoek om het ondertekend of met opmerkingen terug te bezorgen aan de Vlaamse Regering, uiterlijk tien dagen na ontvangst.

Eindbeslissing

De Vlaamse Regering stuurt haar beslissing aangekend naar de betrokkene of overhandigt ze tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van drie maanden na de ondertekening van het proces-verbaal van de laatste hoorzitting door de persoon die de hoorzitting heeft voorgezeten. De gouverneur krijgt een afschrift van de beslissing.

Uitspraken van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken voor statutair gemeente- en provinciepersoneel

Maureen Landtsheere

In deze rubriek worden de belangrijkste standpunten besproken die door de Beroepscommissie voor Tuchtzaken werden ingenomen naar aanleiding van een concreet tuchtberoep.

De Beroepscommissie voor Tuchtzaken is een onafhankelijk bestuursorgaan, los van de Vlaamse Regering. Dit betekent dat de commissie een eigen eenvormige tuchtrechtspraak kan vestigen waarbij de cultuurverschillen binnen de lokale en provinciale besturen worden overstegen. De Beroepscommissie laat zich evenmin leiden door de standpunten die worden ingenomen door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur naar aanleiding van adviesvragen (cf. de FAQ onder <http://www.binnenland.vlaanderen.be/personeel/tucht.htm>). Het agentschap staat de Beroepscommissie louter administratief bij en zorgt voor de nodige infrastructuur en materiële benodigdheden.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering heeft bij besluit van 17 april 2007 ter uitvoering van artikel 138 van het gemeentedecreet en van artikel 134 van het provinciedecreet de volgende effectieve en plaatsvervangende leden benoemd van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken:

- Yves Debrauwere, effectief voorzitter
- Jan Kamoen, plaatsvervangend voorzitter
- Annemie Vos, effectief assessor, afkomstig uit een lokaal bestuur
- Linda Snoeys, plaatsvervangend assessor, afkomstig uit een lokaal bestuur
- André Deruyver, effectief assessor-deskundige
- Dany Socquet, plaatsvervangend assessor-deskundige

Bij besluit van de administrateur-generaal van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, werden Christiaan Rollewagen aangewezen als griffier en Maureen Landtsheere als plaatsvervangend griffier.

Beroep 15CA-I-07-1010 zaak R.M./ gemeente Sint-Truiden: de tuchtsanctie van inhouding salaris van 1 maand werd herleid tot inhouding salaris van 1 week

Niet in kennis stellen van PV van verhoor door tuchtoverheid conform art. 7 BVR-tuchtprocedure 15/12/06

De bepalingen van het tuchtprocedurebesluit zijn "suppletief en expliciterend van aard, zonder dat ze uitdrukkelijk op straf van nietigheid zijn voorgeschreven. Er behoort concreet te worden nagegaan of de niet-naleving ervan de grondbeginselen, meer in het bijzonder de rechten van verdediging, aantast".

In de voorgelegde zaak besloot de Beroepscommissie dat het niet strikt naleven van artikel 7 van het tuchtprocedurebesluit ("Het proces-verbaal wordt uiterlijk binnen de zeven dagen na de hoorzitting aan de betrokkene en zijn raadsman overhandigd tegen ontvangstbewijs of toegezonden per aangetekende zending,...") de grondbeginselen van het gemeentedecreet niet heeft miskend.

Omdat de betrokkene en de raadsman voluit aan het woord zijn kunnen komen tijdens de hoorzitting, de betrokkene het proces-verbaal heeft ondertekend en de raadsman op grond daarvan, het gemotiveerde beroepschrift heeft kunnen opstellen, oordeelt de commissie dat de rechten van verdediging niet zijn geschonden.

Aanwezigheid tuchtonderzoeker bij beraadslaging en tuchtbeslissing (art. 3, §2 BVR 15/12/06)

De bepaling van artikel 3, §2 van het tuchtprocedurebesluit ("De tuchtonderzoeker kan toelichting geven over zijn bevindingen. Hij is niet aanwezig bij de beraadslaging en de beslissing door de tuchtoverheid.") strekt ertoe een duidelijke scheiding te maken tussen de onderzoeker van de tuchtfeiten en de tuchtoverheid zelf. Die vereiste is substantieel van aard. Door de onderzoeker uit te sluiten van deelneming aan de beraadslaging en de beslissing, wordt de schijn van mogelijke beïnvloeding uitgesloten.

Uit de voorgelegde stukken kon de Beroepscommissie afleiden dat de stadssecretaris, tevens tuchtonderzoeker, de beslissing van de tuchtoverheid heeft genotuleerd zodat er geen duidelijke scheiding van de twee hoedanigheden kon worden vastgesteld. Er mag immers "in geen enkel proceduristuk enige schijn voorkomen van betrokkenheid in de besluitvorming van de tuchtoverheid in hoofde van de tuchtonderzoeker." De Beroepscommissie besluit dan ook dat een substantiële pleegvorm is miskend.

Hervormingsbevoegdheid van de Beroepscommissie

Tot voor kort werden besluiten van de tuchtoverheid die waren aangetast door een substantiële vormvereiste in hoger beroep niet goedgekeurd. Nu, met de nieuwe tuchtprocedureregeling en het hervormingsrecht van de Beroepscommissie, kunnen procedurefouten worden rechtgezet en/of gebrekkige motiveringen bijgestuurd.

In het voorgelegde beroepsdossier heeft de Beroepscommissie een nieuwe beslissing genomen op basis van haar hervormingsbevoegdheid. De miskenning van een substantiële vereiste werd geacht te zijn rechtgezet door het correcte verloop van de beroepsprocedure zelf. Anderzijds meent de Beroepscommissie dat er wel degelijk sprake is van een plichtsverzuim dat tuchtrechtelijk moet worden gesanctioneerd. Maar, op grond van de vlekkeloze staat van diensten van betrokkene heeft de Beroepscommissie de initiële tuchtstraf van inhouding salaris voor 1 maand herleid tot een inhouding van salaris van 1 week.

Beroep 15CA-I-07-1009 zaak C.V. / gemeente Sint-Truiden: de tuchtsanctie van inhouding salaris van 1 maand werd herleid tot een vrijspraak

Overgangperiode: oude tuchtprocedure versus nieuwe

Volgens artikel 306 van het gemeentedecreet worden 'hangende' tuchtorders afgehandeld volgens de bepalingen die van toepassing waren vóór 1 januari 2007.

Een tuchtvordering is uiteraard slechts hangend wanneer ze is ingesteld. En, ook voor de tuchtorders die lopende zijn in de overgangperiode gaat de Beroepscommissie ervan uit dat een tuchtvordering is

ingesteld op het ogenblik dat de betrokkene effectief wordt opgeroepen voor de hoorzitting door de tuchtoverheid. Om redenen van rechtszekerheid geldt die oproepingsbrief als enige officiële kennisgeving van de beslissing tot tuchtrechtelijke vervolging.

In het voorgelegde beroepsdossier dateerde de oproeping van januari 2007, zodoende heeft de Beroepscommissie besloten dat de tuchtoverheid verkeerdelijk de 'oude' tuchtprocedureregeling heeft gevolgd. De beoordeling van de zaak heeft de commissie naar zich getrokken op grond van het hervormingsrecht.

Beoordeling tuchtfeiten: tuchtsanctie versus resultaat periodieke evaluatie

De Beroepscommissie stelt vast dat de opgeworpen feiten niet voldoende werden geconcretiseerd. De verwijten aan het adres van betrokkene behelzen "veeleer het functioneren van het personeelslid gedurende drie jaar dan wel concrete tekortkomingen aan de beroepslichten". De feiten behoorden "eerder en voorafgaandelijk het voorwerp uit te maken van een periodieke evaluatie". Het tuchtrecht is met andere woorden niet het middel bij uitstek om antwoord te bieden aan het disfunctioneren van een personeelslid. Het gemeentedecreet biedt voldoende mogelijkheden om via de procedure van de evaluatie de nodige maatregelen te treffen. Om die redenen besluit de commissie om betrokkene vrij te spreken van de ten laste gelegde tuchtfeiten.

Beroep 15CA-I-07-1007 zaak L.VL. / stad Antwerpen: de tuchtstraf van schorsing van 1 maand met inhouding van salaris werd behouden

Ook hier heeft de Beroepscommissie gebruik gemaakt van haar hervormingsbevoegdheid. De tuchtoverheid had net zoals in het dossier C.V. / gemeente Sint-Truiden verkeerdelijk de oude procedure gevolgd, zij het dat de foute toepassing, namelijk het niet tijdig oproepen van de betrokkene voor de hoorzitting, werd geacht te zijn rechtgezet door de rechtspleging in beroep.

Inhoudelijk sluit de commissie zich aan bij de conclusie van de tuchtoverheid en legt betrokkene eenzelfde tuchtsanctie op, namelijk 1 maand schorsing met inhouding van salaris, beperkt tot het niveau van het leefloon.

Aanvragen voor eervolle onderscheidingen lokale en provinciale besturen: nieuw proces – praktische informatie

Maureen Landtsheere

De hervormingen die zijn doorgevoerd naar aanleiding van het project Beter Bestuurlijk Beleid, met ondermeer de omvorming van de administratie voor Binnenlandse Aangelegenheden naar een Intern Verzelfstandigd Agentschap voor Binnenlands Bestuur, hebben de context gewijzigd waarbinnen de taken met betrekking tot het Binnenlands Bestuur worden uitgeoefend. Zo bevindt, met ingang van 1 januari 2007, het proces van de eervolle onderscheidingen binnen de lokale en provinciale sector zich nagenoeg uitsluitend op het niveau van de provinciale afdelingen. Het doel van die nieuwe procedure is niet alleen de vereenvoudiging, maar ook de uniformiteit. Door een geïnformateerde dossierbehandeling is een snellere en uniforme afhandeling mogelijk en kan het nazicht van alle ingediende aanvragen op centraal niveau worden geschrapt.

Invullen van het aanvraagformulier

De aanvragen of voorstellen voor een eervolle onderscheiding dienen aan welbepaalde vormvoorwaarden te voldoen. Om die reden werden bij brief van 20 mei 2006 enkele modelbrieven door de Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur aanbevolen.

De modellen en de handleiding zijn tevens beschikbaar op de website van het agentschap: <http://www.binnenland.vlaanderen.be/personeel/onderscheidingen.htm>.

De worddocumenten kunnen zondermeer door het bestuur gedownload en ingevuld worden waardoor een document op maat van het bestuur kan worden aangemaakt.

Handmatig ingevulde formulieren worden evenwel niet aanvaard (behalve voor aanvragen voor uitvoerende leden van de erediensinstellingen).

Advies van de gouverneur en elektronisch doorsturen van het voorstel

Elk voorstel moet voor advies aan de gouverneur van de betrokken provincie voorgelegd worden.

De provinciale afdelingen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zijn belast met het onderzoek van de aanvragen voor het verkrijgen van een eervolle onderscheiding. Het resultaat van dit onderzoek wordt voorgelegd aan de betrokken gouverneur, die het voorstel gunstig of ongunstig adviseert.

Als wordt vastgesteld dat de betrokken persoon niet voldoet aan de voorwaarden, of als het voorstel onvolledig is, wordt het voorstel teruggestuurd naar de initiatiefnemer. Er worden met andere woorden GEEN wijzigingen van rechtswege aangebracht, tenzij op aangeven van de FOD Kanselarij van de Eerste Minister.

Omdat er steeds een uittreksel uit het strafregister (het vroegere getuigschrift van goed zedelijk gedrag) noodzakelijk is, en de handtekeningen origineel moeten zijn, moeten de aanvragen per post worden bezorgd aan:

- Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Antwerpen
t.a.v. mevrouw Nicole Alpaerts
Koningin Elisabethlei 22-24
018 ANTWERPEN
- Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Limburg
t.a.v. mevrouw Marie-Helene Vanwelckenhuyzen
Universiteitslaan 1
3500 HASSELT
- Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Oost-Vlaanderen
t.a.v. de heer Wim Vandenhaute
Gouvernementstraat 1
9000 GENT

- Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Vlaams-Brabant
t.a.v. mevrouw Micheline Boogaerts
Ubicenter, 1ste verdieping
Philipssite 5
3001 LEUVEN

- Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling West-Vlaanderen
t.a.v. de heer Jan Coudron
Burg 4
8000 BRUGGE

Voor een goede opvolging van het dossier en omwille van de efficiënte behandeling ervan, is het aangegeven om de aanvragen ook elektronisch door te sturen, respectievelijk naar:

nicole.alpaerts@bz.vlaanderen.be
(afdeling Antwerpen, 03-240 58 33)
mh.vanwelckenhuyzen@bz.vlaanderen.be
(afdeling Limburg, 011-23 81 43)
nelly.vanhove@bz.vlaanderen.be
(afdeling Oost-Vlaanderen, 09-267 74 08)
micheline.boogaerts@bz.vlaanderen.be
(afdeling Vlaams-Brabant, 016-26 90 36)
jan.coudron@bz.vlaanderen.be
(afdeling West-Vlaanderen, 050-40 56 05)

Te respecteren termijnen

Voor de burgerlijke eretekens zijn er geen termijnen: elk voorstel kan op elk ogenblik worden voorgelegd. Dit betekent echter niet dat er een onmiddellijke voordracht volgt. De voorstellen worden gegroepeerd en maximaal tweemaal per jaar (afhankelijk van de hoeveelheid aanvragen) in één koninklijk besluit per provincie gegoten.

Wat de onderscheidingen in de nationale orden betreft moeten de volgende termijnen gerespecteerd worden:

- Voor de promotie van 8 april moeten de voorstellen ten laatste op 15 januari (datumstempel) door de initiatiefnemers aan de provinciale afdelingen worden bezorgd. Na het positieve advies van de betrokken provinciegouverneur wordt het dossier doorgestuurd naar de centrale afdeling van het agentschap ten laatste op 15 februari.

- Voor de promotie van 15 november moeten de voorstellen ten laatste op 15 augustus aan de provinciale afdelingen worden bezorgd. Die afdelingen sturen het dossier door ten laatste op 15 september.

Aalst: Denderend Aalst, Khadidja Ali Haimoud

De Grote Markt is het hart van Aalst. Iedereen komt hier samen. Ik heb van 1991 tot 2003 in DENDEREND AALST gewoond en ben moeten verhuizen voor mijn werk. Mijn familie woont daar nog. Ik ga daar nu nog elk weekend om de geuren van Aalst nog eens op te snuiven. Ik loop heel graag door de grote markt want bijna iedereen kent elkaar daar en zijn altijd blij om elkaar nog eens terug te zien. Het is daar gewoon gezellig en, LAST but NOT LEAST, alles behalve druk. Ja kan er alles doen en met iedereen, van uitgaan met je vrienden tot met de familie en de kinderen een uitstap maken. Moest ik de mogelijkheid hebben zou ik meteen terug in Aalst gaan wonen.

Behandeling op het niveau van de centrale afdeling en instemming bevoegde ministers

Na het advies van de gouverneur worden de voordrachten door de provinciale afdeling naar het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, Afdeling Financiën en Personeel in Brussel doorgestuurd om aan de bevoegde ministers voor akkoord en ondertekening voor te leggen.

Op dat niveau gebeuren aldus geen controles of onderzoeken meer. De centrale afdeling neemt een coördinerende rol in.

© Eric Dewaersegger,
persdienst stad Leuven

Leuven: Het (absolute) midden van de stad, Veerle Vandendorpe

Als ik als tiener met mijn beste vriendin afsprak in de stad dan zeiden we steevast (en meestal lekker luid): "we spreken af in het midden van de stad". En dan genoten we van de rare blikken van de omstanders. Soms kregen we zelfs de vraag hoe we elkaar in hemelsnaam gingen vinden in 'het midden van de stad'.

Maar we gaven nooit meer uitleg. Het was iets voor insiders. Wij spraken niet af aan Fonske. Fonske was voor de kuddedieren. En aan Fonske vond je toch niemand terug op echt drukke dagen. Dan leek iedereen daar af te spreken. Nee voor ons was er maar één echte plaats om af te spreken, aan het kleine paaltje op de hoek van de Mechelsestraat, de Schrijnmakersstraat en de Jodenstraat. En wie van ons het eerste aankwam, stond gegarandeerd op één been balanceerend te wachten.

Akkoord Koning

Na het akkoord van de bevoegde Vlaamse ministers en van de federale Eerste Minister, wordt het dossier door de Federale Overheidsdienst Kanselarij – die het dossier grondig onderzoekt – aan de Koning voorgelegd. Op dit niveau kunnen er wel wijzigingen van rechtswege worden aangebracht.

Zodra de Koning zijn goedkeuring aan de voordracht

heeft gehecht en het betrokken koninklijk besluit heeft ondertekend, wordt de centrale afdeling in eerste instantie en vervolgens de provinciale afdelingen hiervan op de hoogte gebracht.

Publicatie Belgisch Staatsblad

Alleen de koninklijke besluiten houdende toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden, worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid van de Vlaamse Overheid staat in voor de vertaling en publicatie van voornoemde KB's.

Opmaak en overmaken van de oorkondes

De oorkondes van onderscheidingen in de nationale orden worden opgemaakt door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken op aanvraag van de centrale afdeling. Via de provinciale afdelingen worden die onderscheidingen door het betrokken bestuur (initiatiefnemer) aan de begunstigden bezorgd.

De oorkondes voor burgerlijke eretekens worden door de respectievelijke provinciale afdelingen opgemaakt en bezorgd aan de betrokken besturen.

Voor meer informatie over de toekenningsmodaliteiten zelf kan u steeds terecht op onze website: <http://www.binnenland.vlaanderen.be/personeel/onderscheidingen.htm> .

Daar zijn alle regelgevende teksten, toekenningstabellen en praktische modaliteiten in verband met de eervolle onderscheidingen binnen de lokale en provinciale sector opgenomen.

Het is ook belangrijk om te weten dat de wet van 1 mei 2006 betreffende de toekenning van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden en het K.B. van 13 oktober 2006 tot vaststelling van de regels en de procedure van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden (B.S., 24 oktober 2006) geen elementen bevatten die een aanpassing van de bestaande (Vlaamse) omzendbrief van 29 november 2002 en aanvullende onderrichtingen vereisen.

Vlaamse OCMW-financiën vanuit macro-perspectief

Geert Verbist en Gerd Dottermans

Ontsluiting van de gegevens vervat in de elektronische vorm van de jaarrekening van de OCMW's.

Situering

Begin juli viel bij de 308 Vlaamse OCMW's een schrijven in de bus m.b.t. de elektronische vorm van de jaarrekening van de OCMW's.

Aanleiding daartoe was de publicatie in het Belgisch Staatsblad van enerzijds het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en van anderzijds het ministerieel besluit van 20 juli 2006 tot vaststelling van de bestandsarchitectuur.

Via deze regelgeving werden de Vlaamse OCMW's verplicht om hun jaarrekening, niet alleen in de oude vertrouwde papieren vorm, maar tevens in elektronische vorm te bezorgen aan de gouverneur. Een verplichting die geldt vanaf het boekjaar 2006.

Totstandkoming van de regelgeving

De eerste belangrijke stappen in dit proces werden gezet door de toenmalige NOB-cel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Er werden twee protocollen opgesteld.

Enerzijds een protocol voor een bestand met de gegevens van de proef- en saldibalans en anderzijds een protocol voor een bestand met de gegevens van de toelichting en het schema van financiële stromen.

Beide bestanden konden ingelezen worden in het NOB-Controle-instrument.

Via deze tool konden en kunnen zowel de OCMW-auditors als de mensen uit het OCMW zelf op een vlotte en tijdsbesparende manier een heleboel controles op de boekhouding uitvoeren.

Hoewel er op dat moment nog geen wettelijke verplichting bestond, werd het protocol voor het eerste bestand door de klassieke softwareleveranciers van de Vlaamse OCMW's in hun software geïmplementeerd.

Voor de aanmaak van het tweede bestand werd en wordt door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) een gratis tool ter beschikking gesteld op: http://binnenland.vlaanderen.be/e3pos/ngob/nob_boekhoudk_normen.htm#schema11c.

Om dit alles te officialiseren werd door het kabinet van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering Marino Keulen het initiatief genomen om alles in regelgeving te gieten.

Het resultaat daarvan zijn de eerder vernoemde besluiten van 20 juli 2006 (BS 13/10/2006).

Deze besluiten laten het Agentschap voor Binnenlands Bestuur meteen toe om de gegevensbestanden te verzamelen en te ontsluiten. Daarbij zijn er een aantal belangrijke voordelen tegenover de papieren rapportering.

- De gegevens kunnen op een gemakkelijke en goedkope manier verspreid worden naar alle belanghebbers (bijvoorbeeld via een elektronisch rekenblad op het internet).
- Gegevens in elektronisch formaat laten gemakkelijk analyses toe zoals het berekenen van allerhande ratio's.
- Het resultaat van handenvol werk verdwijnt niet zomaar voor altijd in een kast maar kan hergebruikt worden bij het opmaken van tijdreeksen e.d.
- Geïnteresseerden (studiebureaus, thesisstudenten,...) raken vlot aan de nodige gegevens.
- Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zelf kan deze gegevens gebruiken ter verbetering van de kwaliteit van haar rapporteringen naar allerhande instellingen zoals het INR, NBB,...

Leerproces

De opstart van zulke elektronische rapportering is voor alle betrokkenen een leerproces. En dit zowel binnen het agentschap als binnen de OCMW's zelf. Om hier voor een stukje op te anticiperen werd het eerste bestandje (met de gegevens van de proef- en saldibalans) reeds voor het boekjaar 2005 informeel opgevraagd bij de besturen.

¹H

Voor een overzicht van de mogelijkheden van deze tool verwijzen we naar een eerder artikel in Binnenband van april 2004. Zie hiervoor: <http://www.binnenland.vlaanderen.be/binnenband/PDF/april2004.pdf>

Deze opvraging gebeurde via de OCMW-auditors. Voor een aantal besturen, waar de externe audit reeds voordien dit bestand opvroeg, was dit een vertrouwd gegeven. Voor anderen was dit nieuw waardoor er heel wat vragen kwamen.

De respons was over heel Vlaanderen zeer groot. Een welgemeend dankjewel, zowel naar de mensen uit de financiële diensten van de OCMW's als naar OCMW-auditors, die deze opvraging tussen al hun andere werkzaamheden door erbij namen, is hier dan ook op zijn plaats.

Cijfermateriaal

Momenteel beschikken we reeds over 83% van de proef- en saldi-balansen van 2005 in elektronische vorm. Wanneer we deze 83% van de besturen wegen naar hun aandeel in de bevolking dan komen we hier ook op 83% uit. Dit laat ons voor het eerst toe om op macroniveau een aantal vaststellingen te maken i.v.m. de structuur van de balans en de resultatenrekening van de Vlaamse OCMW's.

De cijfers die hieronder vermeld worden, hebben steeds betrekking op deze 83%.

De balans

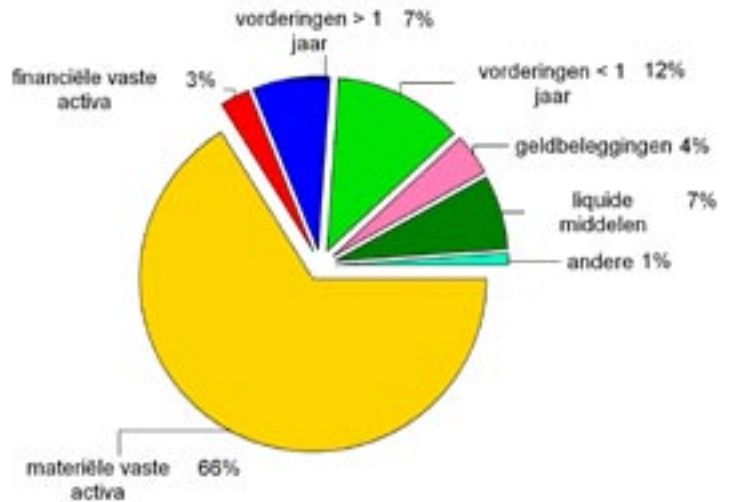
De balans geeft een overzicht van de bezittingen, de vorderingen, de schulden en het eigen vermogen van het OCMW op een bepaald moment. Figuur 1 en 2 geven een vereenvoudigd overzicht van de balansstructuur van de Vlaamse OCMW's.

De teller inzake gecumuleerd balanstotaal staat voorlopig voor 2005 op 3.990.340.131 euro

De materiële vaste activa vormen de belangrijkste post van de activazijde van de balans (66%), gevolgd door de vorderingen op ten hoogste één jaar (12%). (zie grafiek 1)

Langs de passivazijde zijn, naast het kapitaal (38%), de schulden op lange termijn de belangrijkste balanspost (21%). (zie grafiek 2)

grafiek 1: samenstelling activa OCMW

grafiek 2: samenstelling passiva OCMW

Het aandeel van het kapitaal moet enigszins genuanceerd worden, aangezien bij de OCMW's deze balanspost bij de opstelling van de beginbalans als sluitpost tussen de activa enerzijds en de overige passivarubrieken anderzijds werd gebruikt.

De balanspost "gemeentelijke bijdrage in de werking en de aflossingen" vertegenwoordigt 6% van het totale passief van de OCMW's. Het saldo op deze post geeft niet weer hoeveel het OCMW in een bepaald boekjaar heeft ontvangen van de gemeente, maar duidt aan hoeveel het OCMW te veel of te weinig heeft ontvangen van de gemeente.

Resultatenrekening

Analysen we nu de structuur van de kosten en de opbrengsten van de OCMW's. Uit grafiek 3 blijkt dat de werkingskosten 97,4% van de totale kosten uitmaken. De financiële kosten bedragen 1,6% en de uitzonderlijke kosten 1%.

grafiek 3: kostenstructuur van de OCMW

Bekijken we de werkingskosten verder in detail (grafiek 4), dan stellen we vast dat het grootste deel van de werkingskosten besteed wordt aan de betaling van de bezoldigingen en de sociale lasten van het personeel (60,2%). Een vaststelling die ons niet hoeft te verbazen. De werking van de sociale dienst, toch de hoofdopdracht van het OCMW, neemt 18,3% van de werkingskosten voor haar rekening. De kosten voor de aankoop van goederen hebben een aandeel van 3,3% in de totale werkingskosten, de kosten voor de aanschaf van diensten en diverse levering bedragen 9,8%.

Grafiek 5 geeft een opdeling van de opbrengsten. De werkingsopbrengsten bedragen 94,8% van de totale opbrengsten van het OCMW. Het saldo wordt verdeeld over de financiële opbrengsten en de uitzonderlijke opbrengsten (beide 2,6%).

grafiek 4: Werkingskosten in euro

640/8 andere werkingskosten	20.955.680 euro		
635/7 voorzieningen voor risico's en kosten	18.600.308 euro		
631/4 waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	-861.974 euro		
630 afschrijvingen en waardeverminderingen	152.927.389 euro		
62 bezoldigingen; sociale lasten en pensioenen			1.387.905.821 euro
610/7-9 leveringen en diensten	226.896.057 euro		
609 voorraadwijzigingen	-72.311 euro		
608 specifieke kosten sociale dienst	421.098.808 euro		
600/7 aankoop goederen	76.895.263 euro		
	<500milj. euro	0 euro	500milj. euro
			1000milj. euro

Ruim 40% van de totale werkingsopbrengsten wordt gegenereerd uit de werkingsactiviteiten van het OCMW. Van de specifieke kosten van de sociale dienst wordt 18,15% bij de klanten gerecupereerd (goed voor 4,5% van de werkingsopbrengsten). De andere opbrengsten, die voornamelijk bestaan uit de werkingssubsidies (zoals bv de dotatie die het OCMW ontvangt uit het Gemeentefonds) en de subsidies van de federale overheid in het kader van de betaling van het leefloon en de verschillende steunvormen, vertegenwoordigen ongeveer 53% van de totale werkingsopbrengsten.

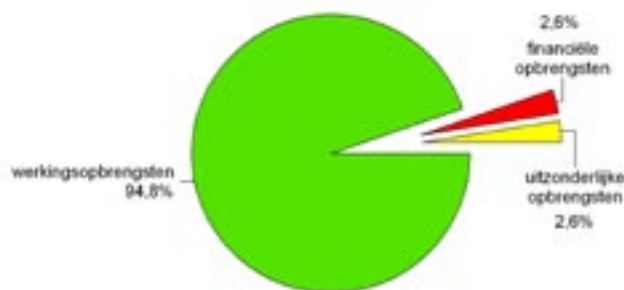
Met deze gegevens kunnen we de algemene kostendekkingsgraad berekenen. Deze ratio geeft het aandeel weer van de kosten die gedekt worden door de opbrengsten die het resultaat zijn van de werking van het OCMW en komt voor het boekjaar 2005 uit op 74%. Of anders geïnterpreteerd betekent dit dat 26% van de werkingskosten van het OCMW niet gedekt worden door de werkingsopbrengsten en bijgevolg in aanmerking komen bij de berekening van de gemeentelijke toelage.

Nemen we in plaats van de totale werkingsopbrengsten enkel de andere opbrengsten, dan bekomen we de gesubsidieerde kostendekkingsgraad. Deze verhouding geeft het aandeel van de werkingskosten weer dat door subsidies wordt gedekt en bedraagt 40%.

Conclusie

Aan de hand van het beschikbaar cijfermateriaal hebben we een voorzichtige analyse van de financiële toestand van de Vlaamse OCMW's kunnen doorvoeren. Uiteraard zijn er veel grondigere analyses mogelijk. Zo werd bijvoorbeeld nu geen rekening gehouden met de grootte van de OCMW's. Naarmate we ook over de cijfers van de volgende boekjaren zullen beschikken, zal het ook mogelijk zijn om bijvoorbeeld een analyse door de tijd heen uit te voeren. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur neemt zich alvast voor om deze data zo ruim mogelijk te ontsluiten.

grafiek 5: opbrengstenstructuur van de OCMW

Antwerpen: De tram, Liliane Verreth

DE TRAM is mijn leukste plekje in de stad omdat hij mij naar alle andere leuke plekjes in mijn stad voert waar ik graag vertoef!

En, op die tram ontmoet ik allerlei mensen, jong en oud, wit, zwart, bruin, alle leeftijden, alle culturen... en ik kijk en luister... soms ook lees ik mijn krant of kijk ik naar buiten naar straten en pleinen die ik nog niet ken...

Belgische kwaliteitsconferentie voor de overheid 20 november Kinopolis Brussel

Katie Heyse

Op dinsdag 20 november 2007 wordt de 4e editie van de nationale kwaliteitsconferentie voor overheidsdiensten georganiseerd in Kinopolis Brussel. De conferentie richt zich tot alle overheidsdiensten in België:

- van de verschillende bestuursniveaus: lokaal, gemeenschappen en gewesten, federaal
- van de verschillende landsdelen: Vlaanderen, Wallonië, Brussel en het Duitstalige landsgedeelte

Naast een aantal plenaire sessies wordt op de conferentie veel aandacht besteed aan het uitwisselen van goede praktijken tussen de overheidsbesturen. Het is een unieke gelegenheid om goede praktijken te ontdekken uit heel het land en je kennis bij te spijkeren via verschillende infoshops. U kunt onder andere gaan luisteren naar drie voorbeelden van goede praktijk uit Vlaamse lokale en provinciale besturen.

Het gaat om:

- Intercommunale Leiedal, ontwikkeling van een productencatalogus
- OCMW Leuven, vertaling van waarden van de organisatie in houding en gedrag van de medewerkers
- Provincie Antwerpen, beleidsrapportering over de begroting

Meer hierover kon u lezen in het juninummer van BinnenBand.

Twee keynote speakers, Prof. David Baker en Prof. Robert Rich, gaan dieper in op het belang van strategische verandering in de publieke sector en op de rol van elke ambtenaar in de perceptie van de overheid door de burger.

Dit jaar wordt de conferentie beperkt tot 1 dag, in plaats van de anderhalve dag in het verleden. Wel wordt de dag afgesloten met een diner waar je andere kwaliteitscollega's kan ontmoeten.

Het programma en de overige praktische aspecten vindt u op www.publicquality.be. Via die site kunt u zich online inschrijven.

Voor meer info

www.publicquality.be
Secretariaat van de Conferentie - FOD
Personeel & Organisatie
Jan.dombrecht@p-o.be
02/790.53.23

Vragen en antwoorden besturen van de eredienst

Bart Van Dooren

Naar aanleiding van de invoering van de nieuwe procedures en modellen voor de financiële rapportering van de besturen van de eredienst werden een reeks veel gestelde vragen met de bijhorende antwoorden op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur geplaatst.

U vindt de volledige lijst op www.vlaanderen.be/binnenland bij de rubriek erediensten/vragen en antwoorden (rechts bovenaan).

Kan de gemeente- of provincieraad wijzigingen aanbrengen in de meerjarenplannen bij de goedkeuring ervan?

Artikel 43 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten bepaalt dat de gemeente- of provincieraad zich uitspreekt over de goedkeuring van het meerjarenplan. Dat houdt in dat hij enkel de keuze heeft om het meerjarenplan goed te keuren of niet goed te keuren. Wijzigingen aanbrengen in het meerjarenplan is daarbij uitgesloten. Als de gemeente- of provincieraad wijzigingen in het meerjarenplan noodzakelijk acht, moet hij het meerjarenplan niet-goedkeuren.

Zijn de zes hoofdfuncties in de exploitatie totaal afgescheiden of zijn er onderlinge compensaties mogelijk?

Het onderscheid dat in de rapportering gemaakt wordt tussen de zes hoofdfuncties staat los van de berekening van het evenwicht of de eventuele exploitatietoelage vanwege het gemeente- of provinciebestuur. Het is de bedoeling dat de ontvangsten en de uitgaven gegroepeerd worden op basis van de functionele indeling in de volgende zes hoofdfuncties: eredienst, gebouw(en) van de eredienst, bestuur van de eredienst, privaat patrimonium, stichtingen en financiering. In elk van die hoofdfuncties wordt ook telkens een tussentotaal gemaakt: het verschil tussen de (geraamde) ontvangsten en de uitgaven in de

hoofdfunctie. Het is echter niet de bedoeling dat elk van die hoofdfuncties in evenwicht is. De uitgaven in de hoofdfunctie eredienst moeten dus niet worden betaald met uitsluitend de ontvangsten in diezelfde hoofdfunctie. Er moet enkel een globaal evenwicht zijn tussen alle exploitatie-ontvangsten en -uitgaven, met de eventuele exploitatietoelage als sluitpost.

Wat is de termijn voor het opmaken van het meerjarenplan?

Het decreet schrijft voor dat er binnen de zes maanden na de installatie van de gemeente- of provincieraad door het bestuursorgaan een meerjarenplan moet worden vastgesteld. Voor de meeste besturen betekent dat concreet dat het meerjarenplan voor 2 juli 2007 moet worden vastgesteld (de erediensten die op gemeentelijk niveau werden erkend: de katholieke, anglicaanse, protestantse en Israëlitische eredienst). Voor de besturen van de erediensten die op provinciaal niveau erkend werden (de orthodoxe en islamitische eredienst en de kathedrale kerkfabrieken) is die uiterste datum echter 2 juni 2007.

Dat betekent echter niet dat nadien niets meer gewijzigd kan worden aan dat meerjarenplan. Het decreet bepaalt dat er overlegd moet worden over de meerjarenplannen. Dat overleg kan aanleiding geven tot wijzigingen aan de meerjarenplannen van de besturen van de eredienst. Die wijzigingen kunnen ook na de datum van 2 juni (juli) nog worden aangebracht door de besturen van de eredienst. De datum van 2 juni (juli) houdt in dat er uiterlijk op die datum een meerjarenplan moet zijn dat voorwerp kan uitmaken van het overleg.

Het is wel van belang om niet uit het oog te verliezen dat het budget vóór 1 oktober moet worden ingediend bij het gemeente- of provinciebestuur. Dat budget wordt afgeleid uit het meerjarenplan, dus tegen die datum zou het meerjarenplan toch definitief moeten kunnen zijn.

Hoe is de regeling voor de indiening van meerjarenplan en budget als er geen centraal bestuur is?

Het decreet bepaalt dat in die gevallen waar er geen centraal bestuur werd opgericht, het bestuur van de eredienst zelf de taken van dat centraal bestuur moet uitvoeren. Dat betekent dat het bestuur van de eredienst zelf het overleg moet voeren met het gemeente- of provinciebestuur. Het zal ook zelf het meerjarenplan moeten indienen bij het gemeente- of provinciebestuur, het erkend representatief orgaan en de provinciegouverneur.

Bij de budgetten moet het bestuur van de eredienst in dat geval zelf het advies aanvragen van het representatief orgaan en zelf het budget indienen bij het gemeente- of provinciebestuur.

Wat met de kolommen 'rekening 2006' en 'budget 2007' in het meerjarenplan 2008-2013?

In het model voor het meerjarenplan (bijlage V bij het ministerieel besluit van 27 november 2006) wordt bepaald dat in de eerste kolommen, ter vergelijking, de getallen worden opgenomen van de jaarrekening van twee jaren voordien en van het budget van het voorgaande jaar. Dat betekent in concreto dat in het meerjarenplan 2008-2013 de getallen van de rekening 2006 en van de begroting voor 2007 zouden moeten worden opgenomen. Die documenten werden echter nog niet volgens dezelfde indeling opgesteld. Daardoor is de verplichting om die getallen op te nemen voor het eerste meerjarenplan zonder voorwerp. Indien een bestuur dat wenst, kan het hier steeds een vertaling van de oude getallen naar de nieuwe indeling opnemen, maar het is daartoe niet verplicht. De aldus ingevulde getallen hebben geen officiële status.

© stad Kortrijk

Kortrijk: Onder de Groeningebrug, Alain Deraedt

Er is hier veel veranderd de laatste tien jaar: van een ordinaire, afgemeten "parkeerkade" naar een oase van ruimte. De Oude en de Nieuwe Leie komen er opnieuw samen, het kanaal Kortrijk-Bossuit begint er, de kademuren zijn er verlaagd, er ligt een mooi breed wandel- en fietspad. En natuurlijk niet te vergeten het heraanlegde Albertpark en de skatebowl die de stad jeugdig enthousiasme schenkt. En het einde is nog niet in zicht: in de toekomst wordt dit plaatsje met Kortrijk Strand en de herbestemming van de Collegetoren wel het uitverkoren plaatsje voor vele Kortrijkzanen en niet-Kortrijkzanen, the place to be in vakraal uitgedrukt. En nu ik er aan denk, wellicht kan je vanuit deze locatie ook de Broeltorens zien staan...

Subsidies voor stadsvernieuwingsprojecten

Paul Van Herpe

Op voorstel van minister Marino Keulen heeft de Vlaamse Regering op 6 juli 2007 de voorlopige selectie goedgekeurd voor projectsubsidies aan 15 nieuwe stadsvernieuwingsprojecten. Tevens besliste de regering conceptsubsidies toe te kennen voor 10 stadsvernieuwingsprojecten.

Stadsvernieuwingsprojecten

Stadsvernieuwingsprojecten zijn projecten die tot doel hebben de kwaliteit van de leefomgeving te verhogen. Enkel projecten die een opmerkelijke verandering in een buurt of wijk kunnen bewerkstelligen komen in aanmerking. Het moeten totaalprojecten zijn die verschillende functies omvatten zoals wonen, winkelen, ontspannen en werken. Ze dienen ook de herinrichting van het publieke domein en de creatie van groene ruimten op te nemen. Het moet gaan om structurele ingrepen die zichtbare veranderingen teweegbrengen in het stadsbeeld, hefboomprojecten die voor een nieuwe dynamiek in een buurt of een wijk kunnen zorgen. Het valt op dat de stadsvernieuwingsprojecten vaak gesitueerd zijn in negentiende-eeuwse industriezones of fabrieksbuurten en in stationsomgevingen.

Bijkomende doch niet onbelangrijke vereiste is dat nauw samengewerkt wordt met privé-ontwikkelaars. De inbreng van private ontwikkelaars moet minstens 30% bedragen. Alle projecten komen daarom tot stand in een publiek-private samenwerking. Uit eerdere oproepen bleek het hefboomeffect van de stadsvernieuwingsprojecten enorm groot te zijn: elke euro Vlaamse subsidie voor stadsvernieuwing genereert meer dan 20 euro andere investeringsmiddelen, waarvan meer dan 70% door private investeerders verstrekt wordt.

Selectieprocedure

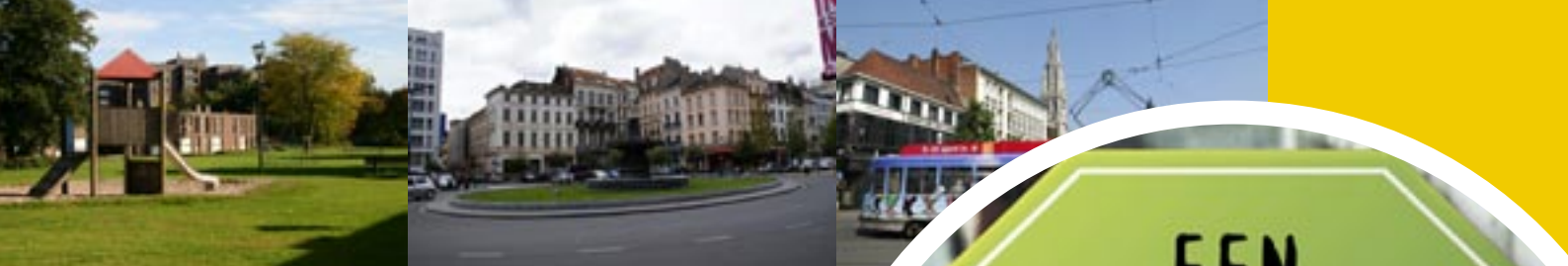
De oproep voor projectvoorstellen werd gelanceerd in november 2006. Er werden 33 projecten ingediend. Ze werden beoordeeld door een twaalfkoppige onafhankelijke jury onder leiding van prof. ir. André Loeckx. Professor Loeckx is hoogleraar architectuur en voor-

© stad Mechelen

Mechelen: De Melaan: water in de stad ..., Peter Meuris

Hoe deze straat het laatste jaar is veranderd, is onbeschrijflijk. Voordien was hier parking, veel af- en aan gerij van auto's. Maar momenteel is de oude kademuur terug uitgegraven, en de oude stadsvliet terug boven water gekomen. Er zitten vissen, er peddelen eendjes en er wordt in het weekend gekuierd, en genietst, gewandeld en gefietst. Mechelen-aan-zee, even je zorgen aan de kant. Wat een plek in het hart van de historische stad !!

zitter van het Departement Architectuur, Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening van de KU Leuven. De jury selecteerde de 15 projecten voor projectsubsidies en nog 10 andere die conceptsubsidies krijgen. De projectsubsidies laten de steden toe om een effectieve en concrete realisatie van een stadsvernieuwingsproject aan te vatten. De conceptsubsidies kunnen de betrokken steden aanwenden voor de begeleiding bij de verdere ontwikkeling van het projectdossier.

Op voorstel van minister Keulen heeft de Vlaamse Regering het advies van de jury gevolgd. Een overzicht van de inhoud van de geselecteerde projecten is terug te vinden op de website www.thuisindestad.be.

De steden die voorlopige projectsubsidies toegekend kregen, dienen nu binnen een termijn van twee jaar een gedetailleerd dossier klaar te stomen. Zodra een stad daarmee klaar is, wordt het project voor de tweede keer aan de jury voorgelegd, die een eindadvies verstrekt aan de Vlaamse regering.

Geselecteerde projecten

De goedgekeurde voorlopige selectie voor projectsubsidies is als volgt:

- Antwerpen: Militair Hospitaal Antwerpen, buiten wonen in de stad
- Ieper: Noordelijke Stadspoort
- Turnhout: Stadsdeel Brepols
- Kortrijk: Bijstandssite
- Sint-Niklaas: Clementwijk
- Aalst: Stationsomgeving
- Aarschot: Aarschot op sporen
- Antwerpen: IGLO (Intergenerationeel project Linkeroever)
- Geel: Strategische vernieuwing Geel-Centrum
- Gent: Bruggen naar Rabot
- Leuven: Herontwikkeling Vaartkom
- Oudenaarde: De Scheldekop
- Tielt: Kortrijkstraat
- Vilvoorde: Watersite De Molens
- Antwerpen: 't Eilandje

Voor volgende projecten werd een conceptsubsidie van 57.000 euro goedgekeurd:

- Brugge: Stadspitaal
- Deinze: Stedelijk wonen aan de Leie

- Hasselt: Blauwe boulevard
- Lier: stationsomgeving
- Lokeren: Hoedhaar
- Roeselare: Roeselare Centraal
- Antwerpen: Zurenborg
- Mechelen: Tinel
- Mol: Inbreidingsproject Guido Gezellestraat
- Tienen: Heilig Hartziekenhuis en omgeving

Op de begroting 2007 is voor de subsidiëring van stadsvernieuwingsprojecten een totaal budget voorzien van 6,7 miljoen. De betoelaging van de eerste drie projecten van de lijst voor projectsubsidie is voorzien op het budget 2007. De voorlopige bedragen zijn als volgt:

Antwerpen, Militair Hospitaal, buiten wonen in de stad	2 miljoen
Ieper, Noordelijke Stadspoort	1,5 miljoen
Turnhout, stadsdeel Brepols	3,2 miljoen

Verder wordt op het budget van 2007 ook de conceptsubsidie van de eerste 6 projecten uit bovenstaande lijst aangerekend (telkens 57.000 euro). De andere projectsubsidies en conceptsubsidies zullen gefinancierd worden met middelen van de begroting 2008 en 2009.

Communicatiecampagne 'Thuis in de Stad' 2007 Wat is jouw favoriete plek in de stad?

Marc Vanderbiesen

Op 16 april 2007 werd de verhalenwedstrijd **Wat is jouw favoriete plek in de stad?** gelanceerd. De wedstrijd kadert binnen 'Thuis in de Stad' 2007, een communicatiecampagne van de Vlaamse overheid, de dertien centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brussel.

Het doel van de communicatiecampagne is dubbel: een positief imago van de stad bevorderen en de overheidsinitiatieven hiervoor bekendmaken.

De stad werd tot voor enkele jaren in de media vooral als problematisch, vuil en vreemd voorgesteld. Dit imago kreeg recent veel meer nuance. De stad wordt weer trendy en de steden krijgen een bruisend, creatief en zelfs groen imago. De campagne ondersteunt die mentaliteitswijziging.

Maar die mentaliteitswijziging stoelt ook op nieuw beleid om de levenskwaliteit in de stad te verbeteren. Over de overheidsinitiatieven van de steden en van de Vlaamse Regering die leiden tot economische dynamiek, een leuke woonomgeving, originele renovaties, herbestemming van sites, bewonersparticipatie, de aankleding van een winkelstraat, aangepast wonen voor ouderen, activiteiten voor kinderen... willen we evenzeer communiceren.

Op basis van de inzendingen voor de verhalenwedstrijd - 750 in totaal - heeft elke centrumstad vijf favoriete plekken geselecteerd. Voor Antwerpen werd er één favoriete plek gekozen per district. Van deze favoriete plekken zijn ondertussen 70 reportages gemaakt, gemiddeld vijf per stad.

Een analyse van de winnende plekjes leert dat vooral het groen in de stad wordt gewaardeerd: parken, natuur en tuinen (44%), daarnaast komen straten en pleinen (16%) en gebouwen (9%). De overige plekjes zijn specifieke locaties (31%) met veel charme: een tuinwijk, een uitkijkpost, een boom vol herinnering...

De reportages over de favoriete plekken zijn op 5 oktober voorgesteld aan de pers. Vanaf 6 oktober worden de filmpjes gedurende vijf weken op de regionale tv-zenders getoond.

De winnende favoriete plekjes zijn te zien op de website www.thuisindestad.be/html/wedstrijd2007.

Enkele inzendingen van de verhalenwedstrijd vindt u terug doorheen de Binnenband.

Oostende: Filip Van Maastrichtplein, Michaël De Backer

In de schaduw van de kerk aan de voet van de synagoge ligt een rustig pleintje die nog steeds de sfeer uitademt van Oostende van weleer. De drukte van de winkelstraat vooraan de kerk is in fel contrast met de rust aan de achterkant met zijn honderdjarige gevels dito bomen die zowaar een buitenlands karakter geven aan dit authentiek pleintje. Ook links en rechts van de kerk staan statige huizen die ooit de belle époque grandeur van Oostende hebben weerspiegeld. Puntgevels, trapgevels, blinkende faiencegevels, gevels met nog-net-leesbare beschilderde reclame teksten. Gelukkig zijn deze getuigen nog niet ter ziele. Bedreigd maar nog niet verloren, en o-zo-mooi. Daarom kom ik zo graag kijken naar deze bejaarde Oostendenaars

Strategische Adviesraad Bestuurszaken officieel van start

Guido Decoster

Op 19 juni 2007 hebben de Vlaamse ministers Marino Keulen en Geert Bourgeois de kersverse Strategische Adviesraad Bestuurszaken plechtig geïnstalleerd. Daarmee is de meiboom geplaatst op het bouwwerk “beleidsdomein Bestuurszaken”. Voor dit organisatieonderdeel van de Vlaamse overheid staat Beter Bestuurlijk Beleid nu volledig op de sporen.

Met haar project tot hervorming van de Vlaamse administratie heeft de Vlaamse Regering samenhangende bevoegdheidspakketten bijeengebracht binnen 13 “homogene beleidsdomeinen”. Opzet was om de Vlaamse bestuursorganisatie doorzichtiger en dus ook toegankelijk te maken voor de burger. Binnen het domein “Bestuurszaken” werd het beleid over de lokale en de provinciale besturen samengebundeld met de diensten die zorgen voor het beleid inzake de organisatie van de Vlaamse diensten. Zo komt ook meer samenhang tot stand tussen de verschillende beleidsniveaus van de Vlaamse overheid.

Naast de eigenlijke administratieve organisatie worden voor de verschillende beleidsdomeinen ook strategische adviesraden ingericht. Zij hebben de opdracht om adviezen te geven over strategische beleidsaanlegenheden en zo bij te dragen tot het vormen van een beleidsvisie en tot de maatschappelijke ontwikkelingen. De strategische adviesraden worden samengesteld uit deskundigen inzake de materie van het beleidsdomein en vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld. De strategische adviesraden nemen een onafhankelijke positie in ten opzichte van de Vlaamse Regering en van het overheidsbestuur.

De Strategische Adviesraad Bestuurszaken is de rechtsopvolger van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur, die sinds het jaar 2000 adviezen heeft uitgebracht over het beleid inzake de binnenlandse aangelegenheden. De eerste jaren gebeurde dat onder het voorzitterschap van professor Filip De Rynck, de jongste jaren nam professor Ludo Veny de fakkel over.

Door zijn inbedding in het bredere beleidsdomein Bestuurszaken zal de Strategische Adviesraad niet alleen adviezen uitbrengen over het beleid inzake

het binnenlands bestuur, het stedenbeleid en de inburgering, maar eveneens over de personeels- en organisatieontwikkeling van de Vlaamse overheid, de ICT, het e-government, het reguleringsmanagement, de facilitaire dienstverlening en het vastgoedbeheer van de Vlaamse overheid.

De koppeling tussen het algemeen Vlaams beleid en de lokale en provinciale besturen is een positieve ontwikkeling: in elk van de voormelde beleidsonderdelen hebben de lokale en de provinciale besturen en de Vlaamse overheid gemeenschappelijke aandachtspunten. Het is goed dat bij de adviesverstrekking over het beleid van de Vlaamse overheid deze samenhang doorlopend onder de aandacht blijft. Dezelfde afstemming is ook georganiseerd bij het zogenaamde “Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen”, waar wetenschappelijk onderzoek over de Vlaamse bestuurlijke organisatie wordt aangestuurd en opgevolgd in overleg tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

Multidisciplinaire samenstelling en participatie van het middenveld

Binnen de verschillende taakgebieden geeft de Raad advies over de hoofdlijnen van het beleid. Hij volgt en interpreteert de maatschappelijke ontwikkelingen om zo bij te dragen tot het vormen van een samenhangende beleidsvisie. De Vlaamse Regering is verplicht om advies te vragen aan de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken over voorontwerpen van decreet en over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering die van strategisch belang zijn. De Raad kan op eigen initiatief veel breder gaan in zijn adviesverlening.

De opstart van de strategische adviesraad is niet zonder belang. De samenstelling van de adviesraad houdt rekening met deze verschillende bestuurlijke invalshoeken. Hij bestaat uit 14 leden, twee minder dan de vroegere Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. Het zijn onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van de lokale en de provinciale besturen.

Zeven van die leden hebben competenties inzake het algemeen publiek management (personeel, organisatie, facilities, deugdelijk bestuur, interbestuurlijke verhoudingen, relatie met het privé management). Twee leden zijn deskundig inzake het inburgeringsbeleid en het stedenbeleid, één lid inzake ICT en e-government. Tot slot worden vier leden aangewezen door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van Vlaamse Provincies. Ook zij hebben bijzondere competenties in de aangegeven beleidsvelden.

Deze multidisciplinaire samenstelling biedt perspectieven. In alle geval wordt afgestapt van een samenstelling waarin belangenverenigingen een overwegende stem hebben in de adviesraad. Dat geeft betere garanties dat belangenbehartiging, hoe gerechtvaardigd ook, niet vermengd wordt met onafhankelijke adviesverlening. Een strategisch advies houdt ook rekening met een perspectief op langere termijn en gaat verder dan de loutere beoordeling van kortetermijndoelstellingen.

Dat was ook het beleidsopzet van de Vlaamse Regering bij haar initiatief om voor de verschillende beleidsdomeinen onafhankelijke adviesraden in te stellen: zowel de rol en de waarde van het maatschappelijk middenveld als de inbreng van onafhankelijke deskundigen erkennen bij het ontwikkelen van een geïntegreerde visie op de verschillende aspecten van het beleid. Door het middenveld te betrekken wordt voeling gehouden met de maatschappelijke actoren en vergroot de kans op het bekomen van een breder draagvlak voor de beleidsbeslissingen. Anderzijds leveren de onafhankelijke deskundigen, die gespecialiseerd zijn in een bepaalde materie op basis van hun expertise een toegevoegde waarde aan de beleidsontwikkeling.

Samenstelling van de Strategische Adviesraad Bestuurszaken

De Vlaamse Regering heeft volgende personen benoemd tot lid van de Raad.

- prof. dr. Frank Bostyn (UAMS - Universiteit Antwerpen)
- de heer Niko Demeester (FOD Economie)
- de heer Danny Jacobs (Bond Beter Leefmilieu)
- prof. dr. Herman Matthijs (Vrije Universiteit Brussel en Hogeschool Gent)
- mevrouw Sharmila Rambaran (Provinciebestuur Limburg)
- prof. dr. Herwig Reynaert (Centrum voor Lokale Politiek - Universiteit Gent)
- mevrouw Catherine Ruys (MVO vzw)
- de heer Geert Vandenaabeele (Nationale Bank van België)
- dr. Wouter Van Dooren (Instituut voor de Overheid - K.U.Leuven)
- dr. Ellen Wayenberg (Hogeschool Gent)
- mevrouw Nathalie Debast (VWSG)
- de heer Mark Suykens (VWSG)
- mevrouw Leen Bonte (VP)
- de heer Raymond Van Look (VP).

De Raad heeft op 6 juli 2007 professor Herman Matthijs verkozen als voorzitter en professor Frank Bostyn als ondervoorzitter. Naast de voorzitter en de ondervoorzitter maakt ook Mark Suykens deel uit van het vast bureau, dat instaat voor het dagelijks bestuur van de Raad. Na twee jaar wordt hij vervangen door Raymond Van Look.

De strategische adviesraad kan nu echt aan de slag, vanaf de start van het nieuwe politieke werkjaar. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur wenst de Raad alvast veel succes met zijn werkzaamheden en is ook overtuigd van een vruchtbare samenwerking.

U vindt meer informatie over de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken op de website van de Raad met adres www.vlaanderen.be/vlabest

Het secretariaat is gevestigd in het Boudewijngebouw,
Boudewijnlaan 30 bus 41, 1000 Brussel
02-553.40.15
adviesraad@bz.vlaanderen.be

Het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen

Ilse Snelders

In 2001 gaf de Vlaamse overheid een 5-jarige erkenning aan het consortium van K.U.Leuven (Instituut voor de Overheid), Universiteit Antwerpen (Onderzoeksgroep Management en Bestuur), Universiteit Gent (Onderzoeksgroep sociaal-wetenschappelijke methodologie) en Hogeschool Gent (Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde) als steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek 'Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen' (SBOV). Het steunpunt heeft alle onderzoeken dus afgerond op het einde van 2006. Zij waren onderverdeeld in 6 sporen:

1. Bestuurlijke relaties
2. Beleid & monitoring
3. HRM & veranderingsmanagement
4. Financieel management & prestatiemeting
5. ICT/E-government
6. Fiscaliteit

De toenmalige administratie Binnenlandse Aangelegenheden was de spoorvoorzitter van het spoor Bestuurlijke Relaties. Eind 2006 werd binnen dit spoor nog het onderzoeksproject Interbestuurlijke Samenwerking afgerond, dat de verticale samenwerking tussen openbare besturen van verschillende bestuursniveaus heeft geïnventariseerd en geanalyseerd en waarin aanbevelingen werden geformuleerd.

Alle informatie over de onderzoeken is nog steeds terug te vinden op de website van het SBOV I (soc.kuleuven.be/sbov/ned).

Op 15 december 2006 keurde de Vlaamse Regering de beheersovereenkomsten met de tweede generatie steunpunten goed, waaronder ook het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen. Het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen is voor vijf jaar toevertrouwd aan het consortium bestaande uit K.U.Leuven (Instituut voor de Overheid), Universiteit Antwerpen (Onderzoeksgroep Management & Bestuur), Hogeschool Gent (Departement Handelswetenschappen en bestuurskunde), Universiteit Gent (Centrum voor lokale politiek), Universiteit Hasselt (SEIN). De Vlaamse Overheid financiert dus dit onderzoek. De Vlaamse minister voor Binnenlands Bestuur zorgt voor een jaarlijkse cofinanciering van 225.000 euro.

Het SBOV doet beleidsrelevant onderzoek over thema's die gerelateerd zijn aan bestuur en beleid. Binnen SBOV II zijn de diverse langetermijnonderzoeken gegroepeerd in 4 clusters:

- innoverende beleids-, beheers- en financiële cycli
- HRM en veranderingsmanagement
- sturing in netwerken van overheid, non-profit en bedrijf
- vernieuwde relaties burger en bestuur

Er staan ook een heel aantal kortetermijnprojecten op het programma.

In elke cluster zijn projecten te vinden die rechtstreeks betrekking hebben op de lokale besturen, zoals onder andere:

- Kwaliteit, tevredenheid en vertrouwen in de publieke sector: kwaliteit en innovatie in de Vlaamse lokale besturen
- Effectiviteit van financiële innovaties in Vlaamse gemeenten en OCMW's
- Vergrijzing van het overheidspersoneel: een macro-, meso- en microperspectief
- Centrale aansturing versus decentrale autonomie in personeelsmateries bij de Vlaamse lokale overheden
- Publiek-publieke en publiek-private samenwerkingsvormen: aansturing en evaluatie van specifieke samenwerkingsverbanden door Vlaamse en lokale overheden
- Lokaal beleid in netwerksturing: de invloed van netwerking op lokaal beleid, politiek en management
- Burgerparticipatie in Vlaamse steden: onderzoek naar praktijken van en de opvattingen over de participatieve stedelijke democratie
- Strategische besluitvorming in Vlaamse centrumsteden: alternatieve modellen en strategische sturingsinstrumenten
- Bestuurskundige en juridische evaluatie van intergemeentelijke samenwerking
- Evaluatie van de innovaties in het gemeentedecreet op de lokale administratieve en politieke

werking

U vindt meer details over de onderzoeken terug op de website van het SBOV. De administrateur-generaal van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur maakt deel uit van de algemene stuurgroep van het steunpunt. Per project wordt ook een klankbordgroep opgericht, waarbinnen de onderzoekers het project

bespreken met experts uit het werkveld. Zowel personeelsleden van het agentschap als vertegenwoordigers van de lokale besturen maken deel uit van deze klankbordgroepen.

De resultaten van deze onderzoeksprojecten zullen een belangrijke bijdrage leveren aan het toekomstig beleid inzake binnenlands bestuur. Ze zullen regelmatig voorgesteld worden in dit tijdschrift. U kan ook

Richtlijnig

Martine Van Ruyskensvelde

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van recent verschenen omzendbrieven die betrekking hebben op het binnenlands bestuur.

Omzendbrief BB 2007/03 van 4 mei 2007 Toepassing van artikel 200 gemeentedecreet en van artikel 193 provinciedecreet over de man-vrouwverhouding in adviesraden en overlegstructuren

Artikel 200 van het gemeentedecreet en artikel 193 van het provinciedecreet bepalen dat in de door een gemeente of een provincie opgerichte adviesraden of andere overlegstructuren ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht mogen zijn. De tweede regel moet ook worden gerespecteerd wanneer het gaat over adviesraden of overlegorganen die een specifieke decretale basis hebben, behalve wanneer een specifiek decreet dat voorziet in de oprichting van die raden een afwijkende regeling zou bevatten inzake de te respecteren man-vrouwverhouding.

Omzendbrief BB 2007/04 van 8 juni 2007 Vrijgave van de borg van de penningmeesters

Door de volledige inwerkingtreding op 1 januari 2007 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en de werking van de erkende erediensdiensten, werd de verplichting van de borgstelling afgeschaft voor de penningmeesters van de besturen van de erediensdienst. In de omzendbrief wordt de procedure voor de vrijgave van de borg meegedeeld aan de betrokken besturen.

Omzendbrief BB 2007/05 van 13 juni 2007 Tuchtprocedure voor mandatarissen

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2007 (BS 19 juni 2007) regelt de tuchtprocedure voor de lokale en de provinciale mandatarissen zoals bepaald in het gemeente- en provinciedecreet en in de OCMW-wet. In de omzendbrief worden de regels

toegelicht en worden er op een overzichtelijke wijze een aantal algemeen geldende beginselen in tuchtzaken herhaald.

Omzendbrief BB 2007/06 van 13 juli 2007 Procedure tot toekenning van eretitels aan lokale en provinciale mandatarissen – Titel X van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2007 houdende het statuut van de lokale en provinciale mandataris

Titel X van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2007 houdende het statuut van de lokale en provinciale mandataris wijzigt de toekenningsprocedure van de eretitels voor de burgemeesters, de schepenen, de voorzitters van de raden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de voorzitters en leden van de districtscolleges en de gedeputeerden. Deze omzendbrief licht het verloop van de procedure, vanaf de aanvang tot de uiteindelijke verlening van de eretitel, nader toe.

Omzendbrief BB 2007/07 van 19 juli 2007 Instructies voor het opstellen van de budgetten en meerjarenplannen voor 2008 van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Vlaamse Gewest

De jaarlijkse omzendbrief bevat de gecoördineerde instructies voor de opmaak van de budgetten en meerjarenplannen voor 2008 van de gemeenten en OCMW's van het Vlaams Gewest. In het inleidende gedeelte wordt verwezen naar de gefaseerde inwerkingtreding van het financiële luik van het gemeentedecreet en de gevolgen hiervan met betrekking tot de planning en het financieel beheer van de gemeenten. Het eerste en tweede deel van de omzendbrief bevat instructies die specifiek zijn voor respectievelijk de gemeenten en de OCMW's. Het derde deel omvat enkele gemeenschappelijke instructies voor de gemeenten en de OCMW's.

Evaluatie deelname burger aan het lokale openbare leven: CLEAR model

Edwin Lefebre

De laatste jaren is er een tendens in verschillende Europese landen waarneembaar om de burger meer bij het lokale openbare leven te betrekken.

Deze trend doet zich ook in Vlaanderen voor. Zo bevat het gemeentedecreet een onderdeel betreffende de participatie van de burger aan het gemeentelijk beleid. Naast de algemene verplichting voor de gemeenteraad om initiatieven te nemen om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen te verzekeren bij de beleidsvoorbereiding, bij de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening en bij de evaluatie ervan, wordt bijvoorbeeld ook nader uitgewerkt hoe voorstellen en vragen van inwoners over de gemeentelijke beleidsvoering en dienstverlening op de agenda van de gemeenteraad ingeschreven kunnen worden en hoe ze deze agendapunten kunnen toelichten in de gemeenteraad.

Er is echter relatief weinig geweten hoe effectief strategieën zijn om de deelname van de burgers aan het lokale openbare leven te evalueren.

De Raad van Europa, die vanouds veel aandacht besteedt aan lokale en regionale democratie, heeft daarom door een Engels universitair onderzoeksteam een kaderwerktool voor de evaluatie door de gemeente van de deelnamestrategieën van de burger aan het lokale openbare leven uitgewerkt. Dit audit-instrument is bekend onder de afkorting CLEAR.

Volgens het CLEAR model:

- participeren mensen wanneer zij kunnen (C=can) en de middelen hebben om hun argumenten naar voren te brengen
- mensen houden (L=like) ervan om te participeren omdat het centraal is voor hun identiteit
- zij participeren wanneer zij daartoe in staat gesteld worden (E=enabled) door een infrastructuur van burgerorganisaties
- mensen participeren wanneer zij direct naar hun opinie gevraagd (A=asked) worden
- tenslotte participeren mensen wanneer zij ervaren dat het systeem dat zij trachten te beïnvloeden ontvankelijk (R=responsive) is

Het CLEAR model betreft dus een zelfevaluatie-instrument waaruit de sterke en zwakke kanten van de deelname van de burger aan het lokale openbare leven naar voren kunnen komen.

Een eerste reeks van testen van het CLEAR model werd in 2006 uitgevoerd in een aantal steden en gemeenten van sommige lidstaten van de Raad van Europa, waaronder Finland, Nederland en Spanje. Wegens de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 werd besloten dat het niet opportuun was om in België al aan deze eerste reeks van testen mee te werken.

Het CLEAR model werd aangepast aan de opgedane ervaringen tijdens deze eerste reeks van testen.

België neemt wel deel aan de tweede reeks van testen. Aan de tweede reeks van testen nemen naast ons land ook Bulgarije, Frankrijk en opnieuw Spanje deel.

Voor Vlaanderen heeft de stad Genk zich kandidaat gesteld (voor het Waalse Gewest neemt de stad Bergen deel en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de gemeente Sint-Gillis).

De eerste taak die de betrokken steden en gemeenten zullen moeten uitvoeren is het invullen van een vragenlijst, opgesteld door het universitair onderzoeksteam. Deze vragen betreffen o.a. de demografische en sociaaleconomische kenmerken van de gemeente, welke soorten organisaties (politiek of niet-politiek) er in de gemeente actief zijn, hoe groot de gemeenschapszin in de gemeente is, hoe goed de inwoners van de gemeente elkaar kennen, op welke manieren de gemeente de burgers probeert te betrekken bij de besluitvorming, enz...

De vragenlijst is soepel: de aan de reeks testen deelnemende steden en gemeenten kunnen in functie van de lokale omstandigheden de vragen aanpassen. Het is ook mogelijk dat bepaalde gegevens niet voorhanden zijn. Niet in de lijst opgenomen vragen kunnen toegevoegd worden. Tijdens de eerste reeks

¹Titel VI – Participatie van de burger (artikelen 197 – 220).

²Artikel 199 van het gemeentedecreet.

³Artikelen 200bis – 200quinquies van het gemeentedecreet.

Gent: Madeliefjesstraat Inke Hutse

9 keer ben ik al verhuisd, waarvan 6 keer in Gent. Van kamers in de studentenwijken tot de Brugse Poort, nu. 'De Brugse Poort, of wa!?!'. Een wenkbrauw schiet de hoogte in. Ik smuil mee. Zalig de armen. Dus vertel ik niet over hoe ik op de fiets het stratenkluwen inrijd. En thuiskom. Dagelijks. En ook niet dat de Turkse bakker de lekkerste Börek verkoopt. Dat de hoofdader op zondag kleurig gonst. Dat je er goedkope paprika's en olijven kan halen. En al zeker niet over mijn Madeliefjesstraat, waar de zusjes Febe en Yana de lente mee op gang trekken. Over Daniel, de buurjongen met Afrikaanse roots en een Nederlands accent, die elke dag door de brievenbus komt vragen of ie m'n 'poesje mag aaien'. Waar de mensen bij de minste zon op de stoep ontbijten, theedrinken, leven. Het nieuwe speelplein op de hoek. Stoepkrijttekeningen. Bloembakken. Kleurige gevels. Weggehaalde-tegel-geveltuinjes. 135 nationaliteiten. Thuis. Dagelijks. 'Maar wel een héél mooie naam, Madeliefjesstraat.' Grinnik. 'Ja.'

van testen bleek dat de manier waarop de vragen werden gesteld, de personen en organismen die hebben geantwoord, alsook de gebruikte technieken, sterk varieerden van gemeente tot gemeente. Geen enkele methode wordt hen opgelegd.

De volgende taak zal het analyseren van de antwoorden op de vragenlijst zijn om het profiel van de gemeente inzake de democratische deelname van de burger aan het lokale openbare leven te kennen. Deze taak gebeurt beter niet door de personen die de vragenlijst hebben ingevuld.

Het CLEAR model is van die aard dat de antwoorden niet alleen de sterke en zwakke punten van burgerparticipatie binnen de gemeente aan het licht brengen, maar ook de discussie bevorderen over de manier waarop die participatie kan worden verbeterd.

Wanneer de tweede reeks van testen afgerond is, zal het CLEAR model opnieuw in het licht van de opgedane ervaringen aangepast en verfijnd worden.

De bedoeling is dat het een bruikbaar instrument wordt, niet alleen voor de steden en gemeenten die aan de reeks van testen hebben deelgenomen, maar ook voor alle andere steden en gemeenten.

Mandatendatabank van start

De databank met alle mandatarissen en met een aantal administratieve gegevens van gemeenten, OCMW's, provincies en stads-districten is operationeel. Via een webapplicatie kunnen de besturen tegemoet komen aan de verplichting om binnen de 20 dagen de Vlaamse Regering op de hoogte te brengen van de eedaflegging van raadsleden, schepenen en andere mandatarissen. De databank is reeds gevuld met de gegevens van de mandatarissen. We vragen de besturen deze gegevens na te kijken, te corrigeren en aan te vullen met administratieve informatie.

Er is ook een publieke website waar alle mandatarissen opgelijst worden per bestuur.

<http://mandatenbeheer.vlaanderen.be>

<http://mandatenbeheer-publicatie.vlaanderen.be>

Arresten Raad van State

Rudy Janssens

In deze rubriek worden belangrijke arresten van de Raad van State met betrekking tot het binnenlands bestuur besproken.

Verkiezingen

Bij arrest nr. 170.404 van 24 april 2007 doet de Raad van State uitspraak over de nietigverklaring van de OCMW-raadsverkiezingen in de gemeente Spiere-Helkijn. De Raad van Verkiezingsbetwistingen verklaarde deze verkiezingen ongeldig onder meer om reden dat de voordrachtakte voor de OCMW-raadsleden mede werd ondertekend door een kandidaat-gemeenteraadslid dat bij de verkiezingen van 8 oktober 2006 niet als effectief raadslid werd verkozen maar slechts als eerste opvolger, waardoor zij niet in aanmerking kwam om meegerekend te worden bij het bepalen van het quorum van verkozenen dat moet bereikt worden voor de geldigheid van de ondertekening van de voordrachtakten (conform artikel 11 van de OCMW-wet moet minstens de helft van de verkozenen op een lijst de voordrachtakte voor de OCMW-raadsleden ondertekenen. De Raad van State volgde de redenering van de Raad van Verkiezingsbetwistingen, ondanks het feit dat de betrokken kandidaat bij de installatie van de gemeenteraad in de plaats was gekomen van een medekandidaat gemeenteraadslid die vóór de installatie van de gemeenteraad schriftelijk afstand had gedaan van zijn mandaat als gemeenteraadslid.

In verband met die afstand stelde de Raad van State dat een uitdrukkelijke afstand, vóór de installatie van de nieuw verkozen gemeenteraad, door een verkozen gemeenteraadslid, van zijn mandaat slechts definitief wordt nadat de gemeenteraad daarvan officieel kennis heeft genomen. Zolang deze kennisname niet is gebeurd, blijft de afstand een louter eenzijdige wilsuiting die op elk moment weer eenzijdig door de betrokkene kan worden ingetrokken en die geen afbreuk doet aan de roeping van de betrokkene tot het mandaat. De opvolger van het raadslid die van zijn mandaat afstand doet, wordt derhalve slechts geroepen tot het mandaat na de formele kennisname

door de gemeenteraad van die afstand. Voorheen kan de opvolger, in de plaats van het effectief verkozen gemeenteraadslid dat afstand heeft gedaan van zijn mandaat, niet rechtsgeldig een akte van voordracht van kandidaat-werkende leden van de OCMW-raad en hun opvolgers ondertekenen.

De raad voegde er nog aan toe dat het geval van de afstand van het mandaat verschilt van de situatie waarin een verkozen gemeenteraadslid na de geldigverklaring van de verkiezing, maar vóór de installatievergadering overlijdt. In dat geval wordt de opvolger van de overledene immers onmiddellijk tot het mandaat van gemeenteraadslid geroepen.

Bij hetzelfde arrest stelde de Raad van State nog dat de bevoegdheid die artikel 3 van het besluit van 17 november 2006 van de Vlaamse Regering betreffende de voordrachtakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn, geeft aan de gemeentesecretaris om na te gaan of de voordrachtakte voldoet aan de wettelijke voorwaarden, beperkt is. De gemeentesecretaris kan met name een voordrachtakte niet weigeren omdat ze naar zijn oordeel niet ontvankelijk zou zijn. Hij kan alleen verbeteringen of aanvullingen aanbevelen. Wanneer de gemeentesecretaris geen verbeteringen of aanbevelingen formuleert, belet dit niet dat de voordrachtsakte naderhand door de Raad van Verkiezingsbetwistingen of door de Raad van State onregelmatig wordt bevonden en dat de verkiezing die erop is gesteund, toch ongeldig wordt verklaard.

Verbod tot betogen

Op 2 mei 2007 verbood de burgemeester van Sint-Genesius-Rode een aangekondigde betoging van het Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond die zou doorgaan op 6 mei 2007.

Bij arrest nr. 170.823 van 4 mei 2007 schorste de Raad van State, bij hoogdringendheid, deze beslissing. Volgens de Raad was het door de burgemeester aangewende motief tot het opleggen van

een betogingsverbod met betrekking tot het gevaar voor agitatie en escalatie van incidenten, inzonderheid tengevolge van tegenmanifestaties, onvoldoende. Het kan, steeds volgens de Raad van State, bezwaarlijk zo zijn dat, in het algemeen, het recht om een betoging te houden afhankelijk is van de instemming van de tegenstanders van de betoging – in die zin dat zij geen tegenacties overwegen. De loutere vrees voor tegenacties volstaat volgens de Raad niet om een betogingsverbod de verantwoorden.

De Raad vond eveneens dat een tweede argument van de burgemeester, met name de beperkte macht van de lokale politie, onvoldoende om een verbod op betogen te rechtvaardigen. De burgemeester heeft immers de mogelijkheid om, wanneer de middelen van de lokale politie niet volstaan, de federale politie te vorderen.

Aanstelling van een advocaat door een lokale overheid

Bij arrest nr. 170.916 van 8 mei 2007 verklaarde de Raad van State zich onbevoegd om uitspraak te doen in een geschil over het beëindigen van de aanstelling van een advocaat door het college van burgemeester en schepenen. De verhoudingen tussen een advocaat en zijn cliënt, ook al is die een administratieve overheid, is wezenlijk van contractuele aard. Krachtens de artikelen 144 en 145 van de Grondwet behoort een geschil dat betrekking heeft op de uitvoering van een contract en de miskening van contractuele rechten, tot de bevoegdheid van de gewone rechtbanken.

Erkenning van een weg als buurtweg

Bij arrest nr. 170.917 van 8 mei 2007 aanvaardde de Raad van State het feit dat een weg die dient als ontsluitingsweg voor een aantal woningen en een landbouwbedrijf als voldoende om te stellen dat de desbetreffende weg reeds openbaar werd gebruikt en dus in aanmerking kwam voor erkenning als buurtweg. Ook het feit dat in opdracht van de gemeente riolering werd aangelegd in een weg en bovendien steenslagverharding werd aangebracht, werd door de

Raad van State als "openbaar gebruik" gecatalogeerd. Uit hetzelfde arrest kan ook worden afgeleid dat het plaatsen van plaatsnaamborden en signalisatieborden door de gemeente, het ophalen van huisvuil en het feit dat niemand zich ooit heeft verzet tegen het gebruik van wegen door aangelanden of tegen daden van beheer en van politietoezicht die de gemeente reeds verschillende jaren met betrekking tot de wegen heeft gesteld, tot dezelfde vaststelling aanleiding moet geven.

© stad Brugge

Brugge : de Burg, Bieke Smets

Het dubbele karakter van de Burg spreekt mij zo aan. 's Morgens om 6 uur hoort dit stukje stad aan zichzelf en de dageraad. Een eeuwenoude rust straalt uit het omliggende stadhuis en het administratief centrum. Een uurtje later is dit plein van de Bruggelingen zelf die het oversteken om op hun werkbesteding te raken. Vanaf 10 uur dan is dit een echt wereldplaatsje met toeristen uit alle hoeken van de wereld opgefleurd met zang, dans en animatie. zomaar vakantieland in mijn voorland. Fantastisch... En als de avond valt en de bussen zijn vertrokken wandelen keuvelende koppeltjes van en naar restaurantjes of de mooiste plekjes aan de reitjes. Bedankt Brugge voor je schoonheid!

Parlementaire vragen

Greta Behets

In deze rubriek komt een selectie van parlementaire vragen aan bod. Het gaat om vragen, die betrekking hebben op de thema's waarvoor het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werkt.

Vraag nr. 35 van 20 december 2006 van de heer Mark Demesmaeker, Vlaams volksvertegenwoordiger aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Voet- en buurtwegen – instandhouding

Vraag

Wat is de reden om over te gaan tot de afschaffing van buurtwegen?

Antwoord

Voorafgaandelijk dient het onderscheid benadrukt tussen enerzijds de verlegging of de afschaffing van de voet- en buurtwegen via de procedures van de ter zake relevante wet van 1841, en anderzijds de onrechtmatige afsluiting van dergelijke wegen door particulieren over wiens grond zo een weg loopt. In geval van wederrechtelijke afsluiting van voet- en buurtwegen bestaan er uiteraard middelen om de weg terug te laten open stellen. Als aanmaning of overleg niet helpt, kan de gemeente of kunnen burgers voor de rechtbank de heropenstelling bewerkstelligen. De vzw Trage Wegen heeft op haar website (www.tragewegen.be) heel wat informatie over één en ander opgenomen. Het is nuttig die er eens op na te lezen.

Conform de wet van 1841 beslist de bestendige deputatie over de afschaffing of verlegging van een buurtweg, op voorstel van de gemeenteraad en na openbaar onderzoek. Tegen de beslissing van de bestendige deputatie is beroep op Vlaams niveau mogelijk. In dossiers waar de aanleg van een buurtweg aan

de orde is, of de vaststelling van (nieuwe) rooilijnen voor een buurtweg, berust de beslissingsbevoegdheid rechtstreeks op Vlaams niveau, met een advies van de bestendige deputatie. Daaruit vallen twee belangrijke gegevens af te leiden. Ten eerste ligt de primaire verantwoordelijkheid over behoud en beheer van de voet- en buurtwegen bij de lokale besturen. Ten tweede passeren niet alle buurtwegdossiers, ook niet die dossiers waarin een buurtweg wordt afgeschaft, op Vlaams niveau. Als er geen beroep wordt aangetekend tegen de beslissing van de bestendige deputatie in die zin, komt er ook geen uitspraak op Vlaams niveau.

Er zijn meerdere redenen waarom soms voorgesteld wordt een buurtweg af te schaffen. Soms is de weg in onbruik geraakt, soms ziet de nieuwe grondeigenaar een bepaald tracé niet zo goed zitten als de vorige eigenaar, soms verhindert de weg bouwprojecten, soms wil men een stuk tracé schrappen omdat door aanleg van lokale wegen in de onmiddellijke buurt de verbinding tussen twee punten ook gegarandeerd is. Soms hebben ruilverkavelingsprojecten een rol gespeeld. De verlegging wordt meer en meer als alternatief voor afschaffing in overweging genomen. Dat zou eigenlijk zelfs het principe moeten zijn in gevallen waar men de zate van een buurtweg op een bepaalde plaats wil zien verdwijnen omdat die een bouwproject of verkaveling, toelaatbaar op grond van de bestemming (bijv. woongebied), verhindert. Maar het is soms ook net in die gevallen dat er nieuwe wegen in de plaats komt (bijv. de wegen in een verkaveling) die men dan als alternatieve verbinding beschouwt, waardoor men toch afschaffing voorstelt. Dat is niet altijd terecht omdat op die nieuwe wegen ook vaak traag verkeer voorkomt, en de trage wegen vaak door fietsers en voetgangers als veilig worden beschouwd omdat er geen autoverkeer is.

Vragen nr.51 en 57 van 13 december 2006 van de heer Jos De Meyer aan respectievelijk de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering en de heer Frank Vandenbroucke, Viceminister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming

Provinciedecreet – Toepassing op onderwijspersoneel

Vraag

Kan de minister meedelen in welke mate het Provinciedecreet van toepassing is op de personeelsleden van het onderwijs die onder het toepassingsveld van het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs vallen? Hoe moeten deze bepalingen samen gelezen worden? Wie is nu bevoegd voor wat? Is er hier sprake van tegenstrijdigheid en zo ja, hoe wordt dat verholpen?

Antwoord

Artikel 98 van het provinciedecreet van 9 december 2005 bepaalt dat de titel 'personeel' van toepassing is op de leden van het provinciepersoneel, onder voorbehoud van de bijzondere regelingen die in titel II, hoofdstuk VI of krachtens andere wettelijke of decretale bepalingen zijn vastgesteld.

Hieruit kunnen we dus afleiden dat alle artikelen inzake het personeel, opgenomen in het provinciedecreet, van toepassing zijn op de personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs, behalve indien er andere decretale bepalingen bestaan of worden uitgevaardigd. Andersluidende bepalingen van het decreet van 1991 met betrekking tot het gesubsidieerd onderwijspersoneel hebben voorrang op de bepalingen met betrekking tot deze categorie van personeelsleden in het provinciedecreet. Er kan gesteld worden dat het provinciedecreet die aangelegenheden voor het gesubsidieerd provinciepersoneel regelt die in geen ander decreet of bepaling zijn opgenomen. Er is dus geen sprake van tegenstrijdigheden, enkel van aanvullende bepalingen. Een gesubsidieerd onderwijzend personeelslid leest dus eerst het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs en in tweede instantie de bepalingen van het provinciedecreet, in casu de rechtspositieregeling of het statuut van het provinciedecreet.

© stad Sint-Niklaas

Sint-Niklaas: De trappen van het stadhuis, Caroline Maes

Mijn favoriete plek in Sint-Niklaas is zonder twijfel de trap van het stadhuis. Nu vraag je je af waarom in godsnaam trappen? Wel, ik kan het je niet laten voelen maar ik zal proberen het te omschrijven. De trappen geven je het gevoel echt een deel uit te maken van Sint-Niklaas. Je bevindt je in het centrum en je bent 1 met Sint-Niklaas! Waar ben je beter verbonden met de stad? Je zit op de plaats van het hart en het brein. Daar ontstaan alle ideeën die mijn stad aangaan maar daar in het hartje Sint-Niklaas ontstaan ook alle gevoelens die de stad zelf uitstraalt. Dat maakt voor mij de trappen van het stadhuis mijn favoriete plekje in Sint-Niklaas.

Noch de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming, noch het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming richten zelf onderwijs in. Dit gebeurt door de honderden lokale en regionale schoolbesturen die als bevoegd gezag optreden als werkgever. Naast openbare besturen, kunnen ook de provinciebesturen

optreden als schoolbestuur en derhalve als bevoegd gezag over de door hen tewerkgestelde provinciebesturen optreden. Deze personeelsleden behoren dan ook tot het provinciaal personeel.

Willen provinciebesturen voor het door hen ingerichte onderwijs door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd worden, moeten ze voldoen aan een aantal door de Vlaamse Gemeenschap opgelegde voorwaarden.

Voor het door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd personeel van het provinciaal onderwijs moet in eerste instantie worden gekeken naar het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991. Dit decreet bepaalt de arbeidsvoorwaarden voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in het gesubsidieerd onderwijs en wijst in dit kader een aantal bevoegdheden toe aan het schoolbestuur (de inrichtende macht). Als het gaat om onderwijs dat wordt ingericht door een provincie moet het begrip inrichtende macht steeds gelezen worden als provincieraad.

Indien in het decreet rechtspositie een bepaalde bevoegdheid niet uitdrukkelijk aan een orgaan wordt toegewezen, dan is in principe dus de provincieraad bevoegd. Dit volgt uit artikel 42, §2 van het Provinciedecreet dat stelt dat de provincieraad beschikt over de volheid van bevoegdheden zoals vastgelegd in het Provinciedecreet, maar dit onder voorbehoud van andere wettelijke of decretale bepalingen.

Op grond van artikel 43, §1 van hetzelfde decreet heeft de provincieraad vervolgens de mogelijkheid om bepaalde bevoegdheden te delegeren naar de deputatie.

In het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs zijn, zoals de vraagsteller opmerkt, een aantal bevoegdheden expliciet toegewezen aan de deputatie.

De andere bevoegdheden worden toegewezen aan de inrichtende macht, dit is dus in principe de provincieraad. Maar dit orgaan kan dan op grond van artikel 43, §1 delegaties toekennen. Geen van bevoegdheden opgenomen in het decreet rechtspositie staan immers vermeld in artikel 43, §2 waarin de bevoegdheden staan opgesomd die de provincieraad niet kan delegeren.

De bevoegdheden die in het decreet rechtspositie worden toegekend aan de deputatie sluiten trouwens aan bij de intentie die de decreetgever in de memorie van toelichting bij het Provinciedecreet van 15 juli 2005 uitdrukt. In de memorie wordt gesteld dat de Vlaamse Regering nadrukkelijk kiest voor ruime mogelijkheden tot delegatie, zowel van de verkozen raad naar de deputatie als van de deputatie naar de administratie. Deze ruime mogelijkheid tot delegatie laat de provincieraad toe in zijn beleid de nadruk te leggen op het maken van belangrijke en essentiële beleidskeuzes en daardoor richting te geven aan het bestuur (punt 2.4.1 van de memorie).

Verder in de memorie staat ook nog dat de uitgebreide mogelijkheid tot delegatie de provincieraad de mogelijkheid geeft zich te ontdoen van detailbeslissingen waardoor de essentie beter kan worden aangepakt.

De bepalingen die in het decreet rechtspositie worden toegewezen aan de deputatie sluiten aan bij voormelde stelling, want het gaat hier om beperkte bevoegdheden die nauw aansluiten bij de dagelijkse werking van een school. Door deze bevoegdheden rechtstreeks toe te wijzen aan de deputatie wordt uiteraard een hoop papierwerk bespaard daar deze beslissingen niet meer hoeven te worden voorgelegd aan de provincieraad.

Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het spreekrecht van gemeenteraadsleden in gemeenteraadscommissies¹

Vragen

- 1 Kan een huishoudelijk reglement een tussenkomst in een gemeenteraadscommissie verbieden of beperken wanneer het gemeenteraadslid geen effectief lid is?
- 2 Hoeveel tijd heeft de gouverneur om te antwoorden op een formele klacht?
- 3 Hoeveel tijd heeft het bestuur om te antwoorden?

Antwoord

1. Artikel 39 van het Gemeentedecreet bepaalt dat de gemeenteraad in zijn midden commissies kan oprichten. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om in zijn huishoudelijk reglement de samenstelling en de werking van deze commissies te bepalen.

¹Handelingen, Vlaams Parlement, Commissievergadering voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en decreetsevaluatie, dd. 24 april 2007, zitting 2006-2007, C 169 – Bin14, 17 e.v..

Noch het Gemeentedecreet noch de vroegere nieuwe gemeentewet bevatten uitdrukkelijke bepalingen betreffende de aanwezigheid en het spreekrecht van de gemeenteraadsleden in de commissies waarvan zij geen effectief lid zijn.

Toch is dit de logica zelf. In de logica van het decreet kan een reglement van een commissie een verkozen raadslid niet het recht ontzeggen om hieraan deel te nemen. De goede besluitvorming in de gemeenteraad is immers de essentie van het politieke mandaat. Wanneer een commissie een instrument zou worden om dit voor sommige verkozenen onmogelijk te maken, dan verliest de oprichting van commissies haar zin. De volledige bespreking die er plaats heeft gehad zou dan in de gemeenteraad zelf moeten worden overgedaan, teneinde de democratische rechten van de verkozenen om bij te dragen tot de besluitvorming te waarborgen. Dat recht kan en mag immers op geen enkele wijze in het gedrang komen.

Bijgevolg kan in geen geval een huishoudelijk reglement betreffende de werking van een commissie ertoe leiden dat een raadslid niet in de mogelijkheid wordt gesteld om actief bij te dragen tot de besluitvorming en tussen te komen in de besprekingen, waardoor hij de volheid van zijn mandaat niet zou kunnen uitoefenen. Het komt dan ook niet aan de gemeenteraad toe om in zijn huishoudelijk reglement te bepalen dat gemeenteraadsleden het woord niet mogen nemen in een commissie.

Elk gemeenteraadslid mag de vergaderingen bijwonen, ook al zetelt men niet formeel namens een fractie. In dit geval ontvangt een raadslid voor zijn fractie echter geen presentiegeld, ingeval de betrokken gemeenteraad heeft beslist presentiegelden toe te kennen voor de commissievergaderingen. Enkel de gemeenteraadsleden die door de gemeenteraad een mandaat hebben verkregen, hebben stemrecht. De algemene prerogatieven en rechten van de gemeenteraadsleden mogen door een huishoudelijk reglement niet beknot of afgezwakt worden.

(2 en 3. De gouverneur heeft dertig dagen de tijd om te antwoorden op een formele klacht en het bestuur 15.)

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toekenning van een verhoging

van de wedde van uitvoerende mandatarissen van gemeenten en districten ter compensatie van inkomensverlies ten gevolge van de vermindering of de schrapping van andere inkomsten²

Vragen

- 1 Is de toekenning van een verhoging van de wedde van uitvoerende mandatarissen van gemeenten en districten ter compensatie van inkomensverlies ten gevolge van de vermindering of de schrapping van andere inkomsten een recht?
- 2 Werden er bijkomende verduidelijkingen aan de lokale besturen gegeven om het recht op compensatie voor het inkomensverlies van de gemeentelijke mandatarissen te compenseren?
- 3 Wat moeten de betrokkenen doen indien hun gemeenteraad toch beslist om dit recht niet toe te kennen?

© stad Turnhout

Turnhout 5: de groene grasvelden van de Parkwijk, Reinhilde Van Dooren

De Parkwijk ligt achter het stadspark en is een wijk met heel veel groene stroken. Als ik erdoor wandel terwijl de zon schijnt, dan is het net een groot vakantiedorp. Hier en daar staat een speeltuig of een zandbak voor de kleinsten en voetbalgoalen voor de groteren, of een bankje om van het uitzicht te genieten.

Ik voel me er goed tussen de mensen en hou van de spelende kinderen op de graspleintjes. Elk jaar op de laatste zondag van mei organiseert de 7e wereld er een volkspicknick voor iedere inwoner van Turnhout. Je ziet dan ook mensen van heel wat verre landen die elkaar daar op onze groene grasvelden ontmoeten in een gezellige sfeer; samen muziek maken, dansen, spelen en elkaar leren kennen terwijl ze samendrummen rond de BBQ. Prachtig wat hier allemaal kan! Daarom hou ik van de Parkwijk.

²Handelingen, Vlaams Parlement, Commissievergadering voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en decreetsevaluatie, dd. 24 april 2007, zitting 2006-2007, C 169 – Bin 14, 18 e.v..

- 4 Zal de toezijende overheid opdracht geven om dit te corrigeren? Hoe moet dit gebeuren?
 5 Is er een geheime stemming nodig?

Antwoord

1 Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen uitvoerende mandatarissen en raadsleden.

a. De uitvoerende mandatarissen.

Titel V van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2007 houdende het statuut van de lokale en provinciale mandataris legt de regels vast voor de verhoging van de wedde van de uitvoerende mandatarissen.

Er moet een procedure gevolgd worden bij het toekennen van een compenserende weddeverhoging. Artikel 70, paragraaf 1 van het gemeentedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de gevallen bepaalt waarbij de wedde van de burgemeester of schepenen wordt aangevuld op verzoek van de betrokkene. Artikel 18, §2 van het besluit bepaalt dat de betrokkene een aanvraag met bijhorende bewijsstukken moet samenstellen en de aanvraag tot een weddeverhoging samen met het volledige dossier met een aangetekende brief aan het college van burgemeester en schepenen bezorgt. De betrokkene vermeldt in zijn aanvraag met welk bedrag de wedde moet worden verhoogd om het voordeel van andere wedden, vergoedingen of wettelijke of reglementaire toelagen geheel of gedeeltelijk te kunnen behouden. Het college agendeert de aanvraag op de gemeenteraad en formuleert een voorstel.

Bij een aanvraag tot een verhoging van de wedde moet de gemeenteraad conform artikel 19, §3 van het besluit beslissen tot de aanvulling van de wedde die uitgaat van de burgemeester of de schepen, met uitzondering van de wedde van de schepen van rechtswege, met name de OCMW-voorzitter, die toegevoegd is aan het college.

Aangezien de uitvoerende mandataris, indien hij aan alle voorwaarden voldoet, volgens artikel 70, §1 van het decreet recht heeft op een verhoging van de wedde bij verlies of vermindering van wettelijke of reglementaire wedden, pensioenen, vergoedingen of toelagen, moet de gemeenteraad de verhoging van de wedde goedkeuren. Het betreft hier een gebon-

den bevoegdheid van de gemeenteraad. Als aan de voorwaarden wordt voldaan moet het supplement worden toegekend.

b. Raadsleden

Bij de raadsleden gaat het om een mogelijkheid.

2

a Het verslag aan de regering dat bij het besluit van de Vlaamse Regering is gevoegd, bevat alle informatie om de compensatie van het verlies aan inkomen praktisch te regelen;

b Het besluit staat op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur www.binnenland.vlaanderen.be;

c Het besluit en het bijhorend verslag is meegedeeld via elektronische brief van het agentschap;

d Het Agentschap Binnenlands Bestuur geeft individueel advies. De antwoorden op de vragen zullen heel binnenkort in de vorm van FAQ's – Frequently Asked Questions – op de website van het agentschap verschijnen.

3, 4 en 5. Als er problemen zijn dan moet er klacht ingediend worden. Vermits de toekenning van een compenserende vergoeding aan de uitvoerende mandatarissen een gebonden bevoegdheid is, kan er opgetreden worden door de toezichhoudende overheid, desnoods via dwangtoezicht. De gemeenteraad beslist bij geheime stemming vermits het om personen gaat.

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters, Vlaams volksvertegenwoordiger, tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de aan de gemeenteraadsleden toe te kennen presentiegelden³

Vragen

- 1 Kan er een onderscheid gemaakt worden qua presentiegeld tussen effectief gemeenteraadslid en een lid met raadgevende stem?
 2. Is een gedifferentieerd en lager presentiegeld verdedigbaar wanneer een gemeenteraadslid bijvoorbeeld slechts zetelt als een raadslid met raadgevende stem, maar in alle gemeenteraadscommissies een eenmansfractie vormt?

³Handelingen, Vlaams Parlement, Commissievergadering voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en decreetsevaluatie, dd. 24 april 2007, zitting 2006-2007, C 169 – Bin 14, 21 e.v..

3. Druist het niet in tegen de beginselen van behoorlijk bestuur – meer bepaald onder meer het redelijkheidsbeginsel en het zuinigheidsbeginsel – mocht het lid met raadgevende stem onverkort recht hebben op het maximaal bepaalde presentiegeld voor elke deelname aan alle commissievergaderingen?
4. Impliceert het zuinigheidsbeginsel niet dat een lokale overheid die verschillende keuzemogelijkheden heeft, niet die beslissing neemt die haar financiën nodeloos bezwaart?
5. Geldt dit principe niet des te meer voor een lokale overheid in tijden van financiële moeilijkheden?
6. Zou het niet onredelijk en onbillijk zijn, en bovendien in strijd met het gelijkheidsbeginsel, mocht een raadslid dat een eenmansfractie vormt met raadgevende stem, voor elke deelname aan alle commissievergaderingen recht hebben op het maximaal bepaalde presentiegeld, als die dan in totaal zelfs meer presentiegeld zou ontvangen dan de raadsleden die in tegenstelling tot het lid met raadgevende stem wel deel uitmaken van een grote politieke fractie, wel stemrecht hebben maar, omwille van de taakverdeling en specialisatie, onmogelijk in alle commissies kunnen zetelen?

Antwoord

Artikel 17, §1 van het Gemeentedecreet stelt dat de gemeenteraad voor een aantal vergaderingen bij reglement kan bepalen dat presentiegelden worden verleend. Ingevolge datzelfde artikel bepaalt de Vlaamse regering de lijst met voornoemde vergaderingen die voortvloeien uit de mandaatverplichtingen van de gemeenteraadsleden.

Deze lijst vindt men terug in artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2007 houdende het statuut van de lokale en provinciale mandataris. De lijst bevat onder andere "de vergaderingen van de commissies, met inbegrip van de vergaderingen waarvoor de raadsleden overeenkomstig artikel 39, §3, vierde lid, van het Gemeentedecreet aangewezen zijn als lid met raadgevende stem en de afdelingen". De gemeenteraad bepaalt ingevolge artikel 17, §2 van het Gemeentedecreet zelf het bedrag van de presentiegelden, binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering. De toe-

kenning van deze presentiegelden wordt samen met de regels inzake de samenstelling en de werkwijze van de commissies, in het huishoudelijk reglement geregeld. Dat gebeurt in uitvoering van artikel 39, §5 van het Gemeentedecreet.

Het verslag aan de regering bij het besluit van 19 januari 2007 stelt wel dat de gemeenten, districten en provincies niet verplicht zijn het presentiegeld voor iedereen gelijk vast te stellen. Zo lijkt het logisch, vermeldt het verslag, dat het presentiegeld voor de voorzitter hoger kan liggen dan dat voor de overige raadsleden, evenwel met een maximum van een dubbel presentiegeld; de besturen kunnen ook een differentiatie inbouwen naargelang de aard van de vergaderingen, de duur en de complexiteit ervan en in verhouding tot het opvragen en raadplegen van dossiers door raadsleden. Zij kunnen ook rekening houden met het feit of men al dan niet volledig aan de zitting deelneemt.

Het is niet verdedigbaar dat er een gedifferentieerd en lager presentiegeld wordt toegekend aan een gemeenteraadslid dat zetelt als raadslid met raadgevende stem, zelfs als hij zou zetelen in alle commissievergaderingen. Het raadslid dat in een commissie zetelt met raadgevende stem moet dezelfde inspanningen leveren als een effectief commissielid. De voorbereidende stukken moet men voorbereiden en bestuderen en de zitting moet met evenveel aandacht bijgewoond worden.

Gemeenteraadsleden, ook eenmansfracties, hebben op basis van het Gemeentedecreet het recht om in commissies te zetelen. Alle deelnemers die, zoals al eerder werd aangehaald, eenzelfde inspanning moeten leveren om aan die commissievergadering te kunnen deelnemen, moeten op eenzelfde manier worden behandeld. Ze hebben zodoende recht op hetzelfde presentiegeld. Het aantal commissievergaderingen waaraan het gemeenteraadslid in theorie kan deelnemen of het aantal leden waaruit de fractie bestaat waartoe de commissieleden behoren, kunnen geen criterium zijn om een differentiatie in het presentiegeld in te voeren.

Vormingscentrum voor lokale besturen: toekenningen subsidies

Hilde Vanmechelen

Basisvorming

Eind mei 2007 kregen 54 opleidingen die voldoen aan de criteria van basisvorming voor lokale topambtenaren en mandatarissen, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 tot vaststelling van de voorwaarden en de regels inzake de toekenning van subsidies voor vormingsinitiatieven voor lokale mandatarissen, ambtenaren en topambtenaren, subsidies toegekend.

Deze criteria zijn:

- inhoudelijk betrekking hebben op bestuurskundige aspecten
- van een kwalitatief hoogstaand niveau zijn
- gericht zijn op kennisoverdracht
- bijbrengen van vaardigheden en het aanleren van attitudes
- ruimte voorzien voor actieve participatie, training en ervaringsuitwisseling
- praktijkgericht zijn

Subsidies voor basisvorming worden slechts eenmaal per jaar toegekend. Op het budget voor 2007 werden er subsidies toegekend aan basisvormingsinitiatieven voor een totaal bedrag van 282.625 euro. In totaal

werden 65 subsidieaanvragen onderzocht.

De volledige lijst van gesubsidieerde vormingsinitiatieven is terug te vinden op www.binnenland.vlaanderen.be/vormingscentrum/lopende_opleidingen.htm.

De gesubsidieerde vormingsinitiatieven bestrijken een grote variëteit aan onderwerpen en worden onderverdeeld in vijf grote categorieën: Beleid & Strategie, Management, Kwaliteit, Communicatie en Kennis.

Actualiteitsvorming

In de voorbije maanden werden ook subsidies toegekend voor actualiteitsvorming. Dat is vorming die georganiseerd wordt ter gelegenheid van een wijziging van de regelgeving of een recente gebeurtenis. Deze subsidies kunnen het hele jaar door worden toegekend.

Eind augustus werden al aan 20 aanvragen voor actualiteitsvorming subsidies toegekend en is er nog ongeveer 36.000 beschikbaar voor actualiteitsvorming.

Brussel: Het Rouppeplein, Nina Vincx

Het Rouppeplein, op een boogscheut van mijn appartement, is een speciale plek voor mij door de mengeling van het authentieke Brussel, het chiquere Brussel en het Brussel met haar nieuwe gemeenschappen. Het ligt op het kruispunt van de Marollen, het Stadscentrum en de wijk rond het Zuidstation. Je vindt er de bezoekers van chique restaurants als Comme Chez Soi en Resource, maar evengoed zie je er de Orde van Madame Chappeau en echte Brusselseirs in Café Saint d'Hic, een echt Brussels café met een fantastisch terras waar ik meerdere uren slijt en slechts een straat verderop ligt de Annessenswijk, ook wel de Bronx van Brussel genoemd.

Vormingsinstelling	Vormingsinitiatief	data
EASY-SERVICES	Sociaal recht voor lokale besturen	najaar 2007
Instituut voor de Overheid	Het schrijven van beleidsnota's	23 november 2007
Instituut voor de Overheid	Verzelfstandiging en PPS op het niveau van de lokale besturen	13 november 2007
Nexus Integrity Consulting	Integriteitsmanagement voor topambtenaren	najaar 2007
Postuniversitair Centrum K.U.Leuven Campus Kortrijk	Werkgroep Personeelsmanagement in OCMW's - editie 2007-2008	vijf namiddagsessies, gespreid over het academiejaar; eerste sessie september 2007
SD WORX	Workshops sociaal-juridische actualiteit voor de overheid	permanent vormingsinitiatief
Universiteit Antwerpen Management School	Financieel management voor lokale besturen: specialistenopleiding	1 december 2007
Universiteit Antwerpen Management School	Communicatiemanagement voor openbare besturen	Najaar 2007 (start oktober)
Universiteit Antwerpen Management School	Verandermanagement voor de publieke en social profit sector	Najaar 2007
Universiteit Antwerpen Management School	Projectmanagement in publieke en social profit organisaties	Najaar 2007
Universiteit Antwerpen Management School	CAF: een kwaliteitsmodel voor de overheid	Najaar 2007
Universiteit Hasselt/SEIN	Management van de openbare besturen (MOB)	1 oktober 2007
Vlaamse Lokale Ontvangers-werkgroep vorming	TURBO - opleiding	najaar 2007
Vlaamse Lokale Ontvangers-werkgroep vorming	Actuele financiële vraagstukken - gemeentefinanciën	oktober - november 2007

VVSG	Helder en overtuigend communiceren- Uitvoerende mandatarissen (tweedaagse)	oktober 2007
VVSG	Helder en Overtuigend Communiceren- Uitvoerende mandatarissen/ MODULE 2/ GEVORDERDEN	november/december 2007
VVSG	Ontwikkelingsmanagement bij lokale overheid- Training topambtenaren en leidinggevende medewerkers	najaar 2007
VVSG	Organisatieontwikkeling Lokale Overheid/ Workshops Gevorderden Topambtenaren	najaar 2007
VVSG	mandatarissen in de milieuboot: seminarie lokaal (water)beleid in de praktijk	najaar 2007
VVSG	Kwaliteitsmanagement Lokale Besturen: Het CAF	najaar 2007
VVSG	De actorrol van lokale besturen: inleefreis voor lokale mandatarissen in welzijnsvoorzieningen en -beleid	najaar 2007
VVSG	Rol van gemeentelijke bestuurder in Intergemeentelijke raad van bestuur: casus afvalintercommunales	najaar 2007
vzw Vorm	Aandachtspunten bij het bouwen van een zorgvoorziening	13 december 2007
vzw Vorm	RIZIV-financiering voor gevorderden	22 november 2007
Opleidings- en Vormingsinstituut voor Overheidspersoneel vzw	Financieel beheer van de besturen van de eredienst (nieuwe regelgeving) voor leden van de kerkbesturen	12 november 2007

Tot slot

Katie Heyse

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur beschikt naast het tijdschrift BinnenBand over nog andere communicatiekanalen, waarlangs zij informatie naar de lokale en provinciale besturen verspreidt.

Website

www.vlaanderen.be/binnenland
www.vlaanderenkiest.be Op deze site kunt u de verkiezingsuitslagen van 8 oktober 2006 raadplegen.

U kunt de publicaties afladen via de knop publicaties, links onderaan de startpagina van de site.

meenten en provincies of onder overheid/verkiezingen en inspraak. Voor de stadsmonografieën zoekt u bij Vlaanderen/stadsontwikkeling.

Besturen en andere geïnteresseerden kunnen onze publicaties gratis bestellen tot zover de voorraad strekt. Voor particulieren geldt wel de beperking van maximum twee exemplaren van dezelfde publicatie per aanvrager.

Naast bestelling via elektronische weg (zie hoger), kan u de publicaties ook aanvragen:

- Via email: martine.vanruyskensvelde@bz.vlaanderen.be
- Telefonisch: 02/553.39.24
- Of per fax: 02/553.43.01

Binnenl@nd

Binnenl@nd is de elektronische nieuwsbrief van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. In deze nieuwsbrief is recente info over het binnenlands bestuur, het stedenbeleid en het inburgeringsbeleid in Vlaanderen opgenomen: beslissingen van de Vlaamse Regering, de minister, het Vlaams Parlement, het agentschap. De nieuwsbrief verschijnt zo vaak er nieuws te melden valt, hij heeft dus geen vaste periodiciteit.

Wenst u de nieuwsbrief ook te ontvangen, dan kunt u zich abonneren via onze website op volgend adres <http://www.binnenland.vlaanderen.be/e-kranten.htm>

Publicaties

Over belangrijke nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving geeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een publicatie uit. U kan alle publicaties bestellen via <http://publicaties.vlaanderen.be/ebf-web/do/start/publiek>. De publicaties van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur vindt u onder overheid/ge-

© stad Genk

Genk: Oude koolmijngebouwen te Genk, Xavier Huygen

Er is toch niets mooier dan kinderen bij te brengen hoe Genk groot is geworden. Ik geef op vrijwillige basis rondleidingen in de koolmijngebouwen te Genk. Zelf heb ik er gewerkt, daardoor mijn passie. Aan bezoekers vertel ik over het mijnverleden, hetgeen niet verloren mag gaan. We vertellen ook hoe Genk nu nog groeit en de toekomst van Genk, de aankoop van mijntereinen en wat ze er mee van plan zijn. We rijden ook op het mijnterrein van Waterschei met de kinderen naar de steenberg, zodat ze te weten komen hoe deze bergen zijn ontstaan.